

Beleid Veiligheid en Gezondheid

Kinderdagverblijf 't Sproetje

Locatie Zuivelbos

V1.4 | Maart 2026

Kinderdagverblijf 't Sproetje - locatie Zuivelbos
Sterrebos 13
5491 TL Sint-Oedenrode
06 47 22 49 34
sproetje@kinderdagverblijfsproetje.nl
www.kinderdagverblijfsproetje.nl

Colofon

Documenttitel	Beleid Veiligheid en Gezondheid In dit document staat de voor Kinderdagverblijf 't Sproetje typerende visie op veiligheid en gezondheid.
Versie	1.4
Versiedatum	Maart 2026
Eigenaar	Houder van Kinderdagverblijf 't Sproetje
Doelgroep	Alle medewerkers, ouders, belangstellenden
Bewaarplek	Kantoor

Versiebeheer

Versie	Datum	Door	Omschrijving
1.0	December 2024	Sterk in Kinderopvang	Eerste conceptversie
1.1	April 2025	Sterk in Kinderopvang	Kleine aanpassingen
1.2	Juni 2025	Sterk in Kinderopvang	Aanpassen RIVM-richtlijnen
1.3	Oktober 2025	Sterk in Kinderopvang	Aanpassen richtlijnen veilig slapen + KIDDI-website + terminologie pedagogisch professional naar pedagogisch professional
1.4	Maart 2026	Sterk in Kinderopvang	Aanpassen richtlijnen veilig slapen

Inhoudsopgave van het plan

ZOEKEN OP RISICO'S	4
HOOFDSTUK 1 ONZE VISIE EN DOEL	6
1.1. ONZE VISIE	6
1.2. DOEL VAN DIT PLAN	6
1.3. EEN IMPRESSIE VAN DE LOCATIE	6
HOOFDSTUK 2 EEN ACTUEEL BELEID	7
2.1. INZICHTELIJKHEID	7
2.2. STRUCTURELE EVALUATIE	7
2.3. INCIDENTELE EVALUATIE	8
HOOFDSTUK 3 HULP VAN OUDERS/VERZORGERS	9
HOOFDSTUK 4 ONZE AANPAK TEGEN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG	10
4.1. WERVING EN SELECTIE	10
4.2. PERSONENREGISTER KINDEROPVANG	10
4.3. HET VIEROGENPRINCIPE	10
4.4. ACHTERWACHTREGELING	11
4.5. GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG DOOR VOLWASSENEN	11
4.6. GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG TUSSEN KINDEREN ONDERLING	12
4.6.1. <i>Pesten</i>	12
4.6.2. <i>Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling</i>	12
4.6.3. <i>Bijten</i>	12
HOOFDSTUK 5 EHBO	14
5.1. GETRAINDE BEROEPSKRACHTEN	14
5.2. EHBO-KOFFER	14
HOOFDSTUK 6 GROTE RISICO'S	15
6.1. ONZE VISIE OP GROTE RISICO'S	15
6.2. RISICO'S MET GROTE GEVOLGEN VOOR DE VEILIGHEID VAN DE KINDEREN	15
6.3. RISICO'S MET GROTE GEVOLGEN VOOR DE GEZONDHEID VAN KINDEREN	33
HOOFDSTUK 7 KLEINE RISICO'S	44
7.1. ONZE VISIE OP KLEINE RISICO'S	44

Zoeken op risico's

Risico: Elektrisch gevaar (bijvoorbeeld bij stopcontacten of elektrische apparaten)	16
Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:	16
Risico: Vergiftiging	16
Risico: Binnendringen van ongewenste of onbekende personen	17
Risico: Vallen van het opstapje (van maximaal 3 traptreden)	18
Risico: Letsel door scherpe voorwerpen	18
Risico: Letsel tijdens verschoning	18
Risico: Vallen door het raam	19
Risico: Ongeval door (vries)kou	19
Risico: Vallen uit bed	19
Risico: Verbranding door warme dranken of warm water	20
Risico: Verbranding aan kraan	20
Risico: Kind verlaat het speeltuintje tijdens een uitstapje	21
Risico: Vermissing tijdens een uitstapje	21
Risico: Verstikking door sieraden, kleine voorwerpen, klein speelgoed, koorden, voedsel, spenen of spenenkoord	23
Risico: Wiegendood	24
Risico: Letsel door onjuist gebruik van het buitenbedje	26
Risico: Letsel door open keukenblok op de groep	27
Risico: Letsel door omvallen parasol	27
Risico: Verdrinking	28
Risico: Vergiftiging door planten of bloemen in, rondom of buiten de opvanglocatie	29
Risico: Tekenbeet	29
Risico: Insectenbeet	29
Risico: Ongeval tijdens reizen	30
Risico: Onveiligheid door een allergische reactie	31
Risico: Er breekt brand uit	31
Risico: Ongeval medewerker	32
Risico: Ziekte door slechte handhygiëne	33
Risico: Ziekte door slechte hygiëne fopspenen	34
Risico: Uitbraak ziekte door een slecht binnenmilieu	34
Risico: Letsel door onjuist gebruik airconditioning	34
Risico: Ziekte door besmettelijke ziekte van anderen	35
Risico: Ziekte door onjuiste hoest- en nieshygiëne	35
Risico: Ziekte door slechte luchtkwaliteit vanwege sigarettenrook	36
Risico: Ziekte door gebruik van een vieze thermometer	36
Risico: Ziekte door gebruik vieze zalf/crème uit een pot	36
Risico: Ziekte door medicijnvergiftiging ten gevolge van verkeerde medicatie, verkeerd toedienen en verlopen medicatie	36
Risico: Ziekte door onhygiënische verschoning	37
Risico: Ziekte door onhygiënische vloer	37
Risico: Ziekte door onhygiënische toiletgang	37
Risico: Ziekte door onhygiënische luieremmer	38
Risico: Ziekte door onhygiënisch textiel	38
Risico: Ziekte door contact met bloed, pus en wondvocht	38
Risico: Voedselvergiftiging	38
Risico: Voedselvergiftiging door niet juist bereiden van poeder- of moedermelk	40
Risico: Uitbraak hoofdluis	41
Risico: Ziekte door ongedierte	41
Risico: Kind raakt gewond, omdat het alleen naar buiten gaat	41
Risico: Zonnesteek, onwel of verbranding door spelen in de zon en/of hitte	41
Risico: Ziekte door vies speelmateriaal	42
Risico: Vinger tussen de deur	45
Risico: Letsel door vallen en uitglijden	45
Risico: Verwonding door (kapot) speelgoed	45
Risico: Letsel door vallen uit de kinderstoel en/of eettafelbank	46
Risico: Ongeluk door niet juist gebruik meubels	46
Risico: Vallen, botsen of struikelen in de buitenruimte	46
Risico: Ongeluk door spelen met de bal of fietsen	47
Risico: Ongeluk bij speeltoestel buiten	47
Risico: Dierenbeet door huisdieren, dieren op de kinderboerderij of dieren in de buurt	47

Het Beleid Veiligheid en Gezondheid

Hoofdstuk 1 Onze visie en doel

1.1. Onze visie

Kinderdagverblijf 't Sproetje streeft ernaar om kinderen van 0 tot 4 jaar een veilige en gezonde omgeving te bieden. Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje vinden we het belangrijk dat kinderen zich veilig en geborgen voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen we door te zorgen voor een hygiënische omgeving en door het nemen van veiligheidsmaatregelen.

Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje staan plezier, veiligheid, vertrouwen en spelenderwijs ontwikkelen (zo veel mogelijk) in de buitenlucht centraal. De pedagogisch professionals nemen de tijd voor ieder kind. Zij gaan ervan uit dat aandacht voor elk kind belangrijk is om zich te kunnen ontwikkelen. Ze luisteren naar de kinderen en stimuleren ze om zelf de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden te ontdekken, met respect voor zichzelf en voor de omgeving. Zo heeft ieder kind bij Kinderland 't Sproetje het gevoel: "Ik ben ik, en dat is oké". Kinderdagverblijf 't Sproetje: waar elk kind zichzelf kan zijn!

1.2. Doel van dit plan

Kinderdagverblijf 't Sproetje heeft de veiligheid en gezondheid van de kinderen hoog in het vaandel. We willen dat onze kinderen opgroeien in een omgeving waarin ze zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen. Om deze reden hebben we dit beleidsdocument opgesteld. Hierin staan duidelijke regels en richtlijnen over hoe we als organisatie omgaan met de veiligheid en gezondheid van onze kinderen.

Ons doel is het voorkomen van grote en kleine calamiteiten en duidelijk te maken hoe te handelen bij een ongeval of ongewenste situatie. Dit beleidsdocument is opgesteld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen die we opvangen zo goed als mogelijk te waarborgen.

Dit beleidsdocument is specifiek opgesteld voor locatie Zuivelbos. Voor de regels en richtlijnen voor de andere locaties van Kinderdagverblijf 't Sproetje verwijzen we naar het beleidsdocument van de desbetreffende locatie. In dit document blijven we voor de leesbaarheid spreken over Kinderdagverblijf 't Sproetje.

1.3. Een impressie van de locatie

Kinderdagverblijf 't Sproetje is gevestigd aan Sterrebos 13 in Sint-Oedenrode. Het kinderdagverblijf bestaat uit twee verticale groepen: Koetjes en Kalfjes. In totaal kunnen er 18 kinderen van 0 tot 4 jaar worden opgevangen.

Het kinderdagverblijf is toegankelijk via de centrale toegangsdeur, die uitkomt in een hal. Vanuit deze hal zijn beide groepen bereikbaar. Beiden groepen beschikken over een eigen slaapkamer. De verschoonruimte wordt door beide groepen gedeeld en bevindt zich tussen de groepen in.

Het kinderdagverblijf beschikt over een ruime, omheinde buitenruimte die kinderen uitnodigt om te ontdekken en te spelen. Daarnaast biedt Kinderdagverblijf 't Sproetje de mogelijkheid om buiten te slapen in speciale buitenbedjes.

Hoofdstuk 2 Een actueel beleid

2.1. Inzichtelijkheid

Het beleid is toegankelijk voor beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers van Kinderdagverblijf 't Sproetje via Padlet.

Nieuwe beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers ontvangen de inloggegevens van Padlet, zodat zij tijdens hun inwerkperiode toegang hebben tot de beleidsstukken. We verwachten van onze beroepskrachten dat ze het beleid lezen en vragen stellen als er iets onduidelijk is.

Ouders hebben toegang tot het beleid via onze website. Tijdens het intakegesprek wordt het beleid met hen besproken.

Bij actualisatie van het beleid worden ouders op de hoogte gesteld via de nieuwsbrief of via een bericht in onze digitale omgeving KOVnet. Het nieuwe beleid wordt hierbij vermeld.

Overige geïnteresseerden kunnen het beleid inzien via de website.

Wanneer er een evacuatie-oefening heeft plaatsgevonden, worden ouders hierover geïnformeerd via de nieuwsbrief of via een bericht in onze digitale omgeving KOVnet. Zo kunnen ze er thuis over napraten, mocht het kind en/of de ouder hier behoefte aan hebben.

2.2. Structurele evaluatie

Kinderdagverblijf 't Sproetje vindt het belangrijk dat het beleid én het daarbij behorende plan van aanpak worden ontwikkeld samen met alle beroepskrachten. We werken met een plan van aanpak om het beleid actueel te houden door structurele evaluatie. Het plan van aanpak werkt volgens een cyclus en ziet er als volgt uit:

1. Rekening houdend met de Wet Kinderopvang schrijft de beleidsmedewerker het beleid Veiligheid en Gezondheid.
2. We plaatsen het beleid in Padlet, zodat alle beroepskrachten het kunnen lezen. Na het invoeren van het nieuwe beleid vertelt de leidinggevende dit aan alle beroepskrachten, zodat zij weten dat er een (nieuw/aangepast) beleid van start gaat. Wij verwachten dat alle beroepskrachten dit lezen en dat zij vragen stellen als er onduidelijkheden zijn.
3. We leren steeds meer over veiligheid en gezondheid en hoe we het goed kunnen doen. Dit doen we door met elkaar in gesprek te gaan en ervaring op te doen.
4. Minimaal één keer per jaar voeren wij een risico-inventarisatie uit. Dit wordt altijd door de houder(s) en de pedagogisch coach/beleidsmedewerker. Wij gebruiken hiervoor de Risicomonitor van VeiligheidNL.
5. De beroepskrachten vullen jaarlijks de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) in. Samen met de pedagogisch beleidsmedewerker worden deze geëvalueerd om de actiepunten en maatregelen te bepalen voor het verbeteren van het beleid. Daarnaast wordt vastgesteld welke thema's Kinderdagverblijf 't Sproetje als speerpunt op de agenda zet om de kwaliteit op het gebied van veiligheid en gezondheid te verhogen. Dit wordt gebundeld in een plan van aanpak.
6. We overleggen tijdens elk teamoverleg of ons plan goed werkt. We bespreken bijvoorbeeld wat er uit de risico-inventarisatie is gekomen, hoe de evacuatie-oefeningen het afgelopen jaar zijn verlopen, wat ouders zeggen, wat er is gebeurd op de groepen en hoe er is gehandeld bij ongelukken of klachten.
7. We kijken naar alle informatie en bespreken hoe we ons plan kunnen verbeteren.
8. De beleidsmedewerker past ons plan aan op basis van de feedback van alle beroepskrachten tijdens het teamoverleg.
9. De locatiemanager legt het nieuwe plan voor aan de oudercommissie voor advies.

10. De locatiemanager en de beleidsmedewerker leggen aan de beroepskrachten uit wat er is veranderd in het plan en wat er van de beroepskrachten wordt verwacht. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden tijdens de teamvergadering.
11. Vervolgens begint de hele cyclus weer volledig vanaf punt 2.

2.3. Incidentele evaluatie

Als er gebeurtenissen zijn die daartoe aanleiding geven, zoals een verbouwing, een ongeval of nieuwe inzichten, wordt het plan geactualiseerd. De beleidsmedewerker past het plan aan en de cyclus wordt voortgezet.

Wanneer beroepskrachten of ouders een dringende veiligheidskwestie opmerken die onmiddellijk aangepakt moet worden, hoeven ze niet te wachten tot de volgende teamvergadering of vergadering met de oudercommissie. Ze kunnen de kwestie direct rapporteren aan de locatiemanager, die vervolgens passende maatregelen zal nemen, afhankelijk van de aard van het probleem. Als er aanpassingen in het beleid nodig zijn, zal punt 7 van de cyclus worden geactiveerd en zal de cyclus daarna worden voortgezet.

Voordat het beleid wordt geactualiseerd, wordt de wijziging eerst ter advies voorgelegd aan de oudercommissie. De ouders hebben via de oudercommissie het recht om (on)gevraagd advies te geven over het vergroten van de veiligheid en gezondheid van Kinderdagverblijf 't Sproetje. Dit advies nemen wij heel serieus en kan leiden tot het (tussentijds) actualiseren van het beleid.

Hoofdstuk 3 Hulp van ouders/verzorgers

Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje vragen we ouders om te helpen de locatie veilig en gezond te houden. Om deze reden vragen we ouders zich te houden aan de volgende regels:

- Huisdieren zijn binnen niet toegestaan en dienen buiten aangelijnd te worden;
- Meld je altijd bij de pedagogisch professional bij het halen en brengen van kinderen;
- Laat tas(sen) niet onbeheerd achter;
- Sluit na binnenkomst en vertrek altijd de toegangsdeur;
- Sluit na binnenkomst en vertrek altijd het hek;
- Laat geen onbekenden binnen;
- Trek bij binnenkomst je schoenen uit, of trek overschoenen aan;
- Laat het ons weten als het kind afwezig zal zijn;

Wij vragen ouders van Kinderdagverblijf 't Sproetje om dreumesen en peuters te helpen (herinneren) om zich aan de volgende regels te houden:

- We lopen rustig binnen;
- We zijn voorzichtig met deuren;
- We gooien ons afval weg;
- We spelen niet met elektriciteit, zoals stopcontacten en snoeren;
- Speelgoed waarmee niet (meer) gespeeld wordt, ruimen we op;
- We gaan op de juiste manier met speelgoed om;
- We stoeien alleen op de aangewezen plekken en met wederzijdse goedkeuring van het andere kind/de andere kinderen;
- We houden rekening met elkaar;
- We geven het aan wanneer we iets niet leuk of gepast vinden;
- We helpen met opruimen als we gemorst hebben met eten of drinken;
- We hoesten en niezen in onze elleboog;
- We pakken een papieren zakdoek bij een vieze neus en vragen hulp wanneer nodig;
- We maken ons gezicht schoon na het eten en vragen hulp wanneer nodig;
- We weten wanneer en hoe we onze handen moeten wassen;
- We vegen zelf onze billen af of vragen hulp wanneer nodig.

Hoofdstuk 4 Onze aanpak tegen grensoverschrijdend gedrag

4.1. Werving en selectie

Wij houden al bij het werven en selecteren van nieuwe beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers rekening met het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag. Daarom controleren we altijd de referenties van een sollicitant, ook als deze uit het buitenland komt. We vragen hierbij naar een organisatie en niet naar een specifiek persoon. Tijdens het sollicitatiegesprek vragen we ook naar de reden van vertrek bij de vorige werkgever en eventuele gaten in het CV. Hoewel de sollicitant niet verplicht is om deze vragen te beantwoorden, helpt dit ons om een goed beeld te krijgen van de kandidaat.

Als de beroepskracht, beroepskracht in opleiding, stagiaire of vrijwilliger na deze stappen in aanmerking komt om bij Kinderdagverblijf 't Sproetje te werken, vragen we voordat we een arbeidscontract overeenkomen om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) op de aspecten 84 en 86. We maken ook een koppeling in het Personenregister Kinderopvang. Als de nieuwe beroepskracht al in het Personenregister Kinderopvang staat, kunnen we na het maken van de koppeling een arbeidscontract afsluiten.

4.2. Personenregister Kinderopvang

Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje werken we met het Personenregister Kinderopvang (PRK). Dit is een systeem waarin iedereen die bij ons werkt, stageloopt of ons regelmatig bezoekt, geregistreerd staat. Om ingeschreven te worden, is een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) nodig. Dit bewijst dat de persoon in kwestie geen bezwaar vormt voor het uitoefenen van zijn of haar taak of beroep bij ons binnen de organisatie.

Via het Personenregister Kinderopvang worden alle betrokkenen voortdurend gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk kunnen zijn bij de omgang met kinderen. Dit verkleint de kans op misbruik of grensoverschrijdend gedrag.

Als de houder van Kinderdagverblijf 't Sproetje een melding ontvangt dat een beroepskracht een bedreiging vormt voor de veiligheid van de kinderen, wordt deze beroepskracht op non-actief gezet en moet hij of zij een nieuwe VOG aanvragen. Als deze niet wordt verleend, kan de beroepskracht niet bij onze organisatie blijven werken. Indien er een melding wordt gemaakt van een andere betrokkene die een bedreiging vormt voor de veiligheid van de kinderen, zal de toegang tot de locatie worden geweigerd totdat deze persoon in staat is om een nieuwe Verklaring Omtrent het Gedrag aan de houder te laten zien.

Het Personenregister Kinderopvang wordt bijgehouden door de houder van Kinderdagverblijf 't Sproetje en is toegankelijk voor de toezichthouder van de GGD. De houder zorgt ervoor dat het register altijd up-to-date is en dat nieuwe beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers en andere betrokkenen direct worden geregistreerd. Zo zorgen wij ervoor dat onze kinderopvanglocaties veilig en verantwoord zijn voor alle kinderen die bij ons worden opgevangen.

4.3. Het vierogenprincipe

Om het risico op grensoverschrijdend gedrag van een volwassene ten opzichte van kinderen in te perken, werkt Kinderdagverblijf 't Sproetje met het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat in onze kinderopvangorganisatie een beroepskracht, beroepskracht in opleiding, stagiaire of vrijwilliger de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Het is voor ons niet alleen belangrijk om zicht te hebben op wat onze collega's wel of niet doen, maar ook om samen een cultuur te creëren waarin het normaal is om elkaar aan te spreken. Als we dingen zien of horen van collega's die ons een ongemakkelijk gevoel geven, moeten we er iets mee doen. We gaan met de collega in gesprek om de zorgen te uiten, proberen te achterhalen wat er gebeurd is en feedback te geven. Als het gedrag en daarmee

het ongemakkelijke gevoel hierna niet afneemt, gaan we met de locatiemanager of vertrouwenspersoon binnen Kinderdagverblijf 't Sproetje in gesprek om de situatie te bespreken en advies te krijgen over verdere stappen. Meer informatie over deze stappen staat beschreven in paragraaf 4.5.

Naast deze aanspreekcultuur neemt Kinderdagverblijf 't Sproetje concrete maatregelen met betrekking tot het vierogenprincipe:

- We hebben tussendeuren met gedeeltes van glas, waardoor collega's elkaar kunnen zien;
- Ouders kunnen op onverwachte momenten langskomen;
- Collega's lopen door het pand;
- De commode bevindt zich in een gezamenlijke verschoonruimte. Vanuit beide groepen is er d.m.v. ramen zicht op de verschoonruimte. Iedereen op de groep kan in de verschoonruimte kijken en zo zien wat zijn/haar collega aan het doen is.
- Op de groepen zijn speelhoeken gecreëerd die open zijn, waardoor toezicht mogelijk is;
- De locatiemanager is elke dag op de locatie aanwezig;
- Er zijn regelmatig vrijwilligers aanwezig, waardoor extra toezicht mogelijk is;
- De beroepskrachten houden pauze op de groep, om het vierogenprincipe te waarborgen;
- Tijdens uitstapjes bevindt de beroepskracht zich samen met de kinderen in de openbare ruimte, waarbij er toezicht van andere mensen kan zijn.

4.4. Achterwachting

Het kan voorkomen dat er tijdstippen zijn waarop slechts één pedagogisch professional aanwezig is op de locatie, zoals bij het openen en/of sluiten, wanneer er weinig kinderen aanwezig zijn op de groepen, of tijdens vakantieperiodes.

Indien er slechts één pedagogisch professional aanwezig is op de locatie, dient er te allen tijde binnen vijftien minuten een volwassene op locatie te kunnen zijn in geval van een noodsituatie. De namen en telefoonnummers van deze personen zijn bekend bij alle beroepskrachten van Kinderdagverblijf 't Sproetje. Deze gegevens zijn te vinden op de locatie, op de groepen.

Wanneer er een afwijking is van de beroepskracht-kindratio en er maar één beroepskracht op de kinderopvangorganisatie aanwezig is, dan moet er ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig zijn ter ondersteuning. Kinderdagverblijf 't Sproetje streeft ernaar dat er altijd minimaal twee volwassenen aanwezig zijn, waarvan ten minste één een pedagogisch professional is. De andere volwassene kan een ouder, vrijwilliger, stagiair of schoonmaker zijn.

4.5. Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen

Als er sprake is van een vermoeden van grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers of overige aanwezige volwassenen werken wij aan de hand van deel twee van het Protocol 'kinder mishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang.

Sinds juli 2013 is er in de kinderopvang een meldplicht van kracht als er aanwijzingen zijn van een geweld- of zedendelict tegen een kind door een medewerker. De houder van de kinderopvang moet dit melden bij de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur bespreekt met de houder of er aangifte moet worden gedaan bij de politie. Als dat het geval is, onderzoekt de politie of de werknemer het misdrijf heeft begaan.

Medewerkers moeten bij vermoedens van geweld- of zedendelicten tegen een kind door een collega hun werkgever informeren. Als de medewerker vermoedt dat de houder zich schuldig maakt aan deze delicten, moet de medewerker aangifte doen bij de politie.

Wanneer ouders aanwijzingen hebben van geweld tegen hun kind door een medewerker van Kinderdagverblijf 't Sproetje, gaan zij met de houder/locatiemanager/leidinggevende en de aandachtsfunctionaris in gesprek om de informatie te delen. Vervolgens kunnen zij aangifte doen bij de (zeden)politie. Indien de ouders twifelen en graag een deskundige willen spreken, kunnen zij contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur luistert, informeert en adviseert, bijvoorbeeld over het indienen van een formele klacht bij Kinderdagverblijf 't Sproetje of het doen van aangifte bij de (zeden)politie. Als ouders vermoeden dat de houder zich schuldig maakt aan deze delicten, kunnen zij direct aangifte doen bij de (zeden)politie.

De extern aandachtsfunctionaris van Sterk in Kinderopvang begeleidt dit proces. Sterk in Kinderopvang is bereikbaar voor alle beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers en ouders via 020-2142195 of aandachtsfunctionaris@sterkinkinderopvang.nl.

Tijdens vergaderingen en workshops, en vaker als hier behoefte aan is, wordt aandacht besteed aan elk van de drie onderdelen van de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.6. Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Kinderdagverblijf 't Sproetje heeft in het pedagogisch beleidsplan opgenomen hoe kinderen wordt geleerd om respectvol met elkaar om te gaan en welke normen en waarden hierbij belangrijk zijn. Dit helpt kinderen te begrijpen wat als gepast en ongepast gedrag wordt beschouwd. Daarnaast moedigen we kinderen aan om te vertellen wanneer ze zich ongemakkelijk voelen door gedrag van anderen en ondersteunen we hen om voor zichzelf op te komen als dat nodig is.

4.6.1. Pesten

Hoewel kinderen onder de 4 jaar nog niet het vermogen hebben om anderen bewust te kwetsen of te pesten, kunnen ze op de kinderopvang wel gedrag vertonen dat door andere kinderen als pesten kan worden ervaren. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren doordat ze elkaars speelgoed afpakken of elkaar duwen. Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje vinden we het belangrijk om aandacht te besteden aan het aanleren van respectvol gedrag en het oplossen van conflicten op een positieve manier, zodat kinderen op jonge leeftijd al leren hoe ze op een goede manier met elkaar om kunnen gaan. In ons pedagogisch beleidsplan staat beschreven hoe we dit doen.

4.6.2. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling treedt deel drie van het Protocol 'Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang in werking.

Dit proces wordt begeleidt door de externe aandachtsfunctionaris van Sterk in Kinderopvang begeleidt dit proces. Sterk in Kinderopvang is bereikbaar voor alle beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers en ouders via 020-2142195 of aandachtsfunctionaris@sterkinkinderopvang.nl.

Ook vragen als "Wanneer wordt er gesproken van seksueel grensoverschrijdend gedrag?" kunnen bij de aandachtsfunctionaris neergelegd worden.

Tijdens vergaderingen en workshops, en vaker als hier behoefte aan is, wordt aandacht besteed aan elk van de drie onderdelen van de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.6.3. Bijten

Bijten is een normaal onderdeel van de ontwikkeling van dreumesen en peuters en kan diverse redenen hebben, zoals frustratie, overstimulatie, of het verkennen van hun omgeving met de mond. Om te voorkomen dat jonge

kinderen bijten en om te weten hoe we moeten omgaan met een dreumes of peuter die bijt, passen we de volgende maatregelen toe:

- We onderzoeken de oorzaak: we proberen te achterhalen wat de oorzaak van het bijten kan zijn. Was het kind overprikkeld? Was er sprake van een botsing of een ruzie met een ander kind?;
- We bieden alternatieven: we geven het kind iets anders om op te bijten, zoals een bijtring of speelgoed;
- We zeggen duidelijk “nee”: we geven duidelijk aan dat bijten niet is toegestaan. We gebruiken hierbij een kalme, maar vastberaden toon. Zo leren we het kind wat wel en niet acceptabel gedrag is. We leggen uit dat bijten pijn doet en anderen verdrietig maakt.
- We tonen begrip: we geven het kind aandacht en zijn begripvol. We benoemen bijvoorbeeld het gevoel van het kind: “Ik snap dat je boos bent, maar bijten doet pijn”.
- We blijven kalm en geven geen extreme reactie: wanneer een kind bijt, is het belangrijk om rustig te blijven en niet boos te worden. Het kind kan bang worden of onvoorspelbaar reageren.
- We zorgen voor een veilige speelomgeving: we creëren ruimte waarin het kind kan spelen en ontdekken. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat het kind één-op-één speelt met een beroepskracht of met een vertrouwd vriendje of vriendinnetje, zodat het kind zich comfortabel voelt en de kans op bijten van andere kinderen wordt geminimaliseerd.
- We blijven consequent: als het kind blijft bijten, blijven we consequent in het aanpakken van het gedrag. We praten met de ouders over het gedrag van het kind en hoe we hier gezamenlijk mee om kunnen gaan.
- We geven positieve aandacht: we geven het kind veel positieve aandacht wanneer het zich op een positieve manier gedraagt. We geven bijvoorbeeld complimenten wanneer het kind deelt of samenwerkt met andere kinderen.
- We zorgen voor supervisie: we zorgen ervoor dat er altijd voldoende toezicht is op het kind en andere kinderen om ongewenst gedrag te voorkomen. Als een kind bijt, houden we hem of haar extra in de gaten en zorgen we dat we op tijd begeleiding bieden wanneer dit nodig is.

Uiteraard wordt het kind dat gebeten is getroost. De ouders van het kind dat gebeten is en de ouders van het kind dat gebeten heeft zullen dezelfde dag tijdens de overdracht geïnformeerd worden.

Als een kind structureel tot bloedens toe bijt en dit gedrag niet verbetert na het aanbieden van passende hulp en ondersteuning, kunnen wij geen opvang meer leveren en zal het contract worden beëindigd. Dit omdat wij een verantwoordelijkheid hebben voor de veiligheid van alle kinderen. Daarnaast willen wij benadrukken dat wij ouders eventueel kunnen ondersteunen bij het vinden van externe, passende hulp voor het kind als dit nodig is.

5.1. Getrainde beroepskrachten

Tijdens de openingstijden van Kinderdagverblijf 't Sproetje is er altijd ten minste één volwassene aanwezig op de locatie die beschikt over een Kinder-EHBO-certificaat, behaald bij een erkende aanbieder. Om dit te kunnen waarborgen, worden alle vaste pedagogisch professionals jaarlijks bijgeschoold. Het overzicht van welke pedagogisch professional wanneer en bij welke opleider zijn of haar kinder-EHBO-certificaat heeft behaald, kunnen geïnteresseerde ouders opvragen bij de locatiemanager.

5.2. EHBO-koffer

Er is op de locatie een EHBO-koffer aanwezig die maandelijks wordt gecontroleerd door de locatieverantwoordelijke. Tijdens de controle wordt gecontroleerd of alle spullen nog aanwezig zijn en of de houdbaarheidsdatum niet is verlopen. Indien nodig worden spullen aangevuld of vervangen. Wanneer de pedagogisch professionals iets uit de EHBO-koffer gebruiken, dienen zij dit door te geven aan de administratief medewerker, zodat zij dit opnieuw kan bestellen.

Hoofdstuk 6 Grote risico's

6.1. Onze visie op grote risico's

Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje verstaan wij het volgende onder 'grote risico's':

- Risico op grensoverschrijdend gedrag van volwassenen;
- Risico op grensoverschrijdend gedrag van kinderen;
- Risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen;
- Risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen.

De risico's op grensoverschrijdend gedrag van volwassenen en de risico's op grensoverschrijdend gedrag van kinderen zijn reeds beschreven in hoofdstuk 4. De risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen en de risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen worden in het volgende hoofdstuk besproken.

Het doel van ons beleid is om grote risico's te voorkomen.

6.2. Risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van de kinderen

In dit hoofdstuk benoemen we de belangrijkste risico's die gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van de kinderen. We bespreken per risico direct hoe we het willen voorkomen of inperken. Ook lichten we toe hoe we zullen handelen als het risico zich toch voordoet.

Risico's waar we 112 voor bellen

Als de volgende risico's zich voor doen, handel dan als volgt:

- Blijf kalm, Bel 112, blijf bij het kind, vraag een andere volwassene om hulp.
- Schat je in dat 112 bellen niet nodig is, raadpleeg dan de huisarts voor advies.
- Licht ouders altijd in over wat er is gebeurd.

Risico: Elektrisch gevaar (bijvoorbeeld bij stopcontacten of elektrische apparaten)

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Stopcontacten binnen het bereik van kinderen worden beveiligd.
- Elektrische apparaten worden opgeborgen buiten het bereik van kinderen in ruimtes waar kinderen worden opgevangen.
- Snoeren en kabels worden buiten bereik van kinderen opgebonden of neergelegd.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zie je een stopcontact zonder stopcontactbeveiliging of is de stopcontactbeveiliging stuk of los? Meldt het dan bij de locatiemanager of vervang het direct zelf.
- Zie je losse snoeren? Rol ze op en/of zet ze vast.
- Plaats na gebruik elektrische apparaten en snoeren buiten het bereik van kinderen.

Risico: Vergiftiging

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Deuren van kasten met giftige stoffen zijn gesloten en op slot. Bij onvergrendelde deuren worden giftige stoffen boven de 1.50 meter geplaatst.
- Medewerkers kunnen de app Gifwijzer gebruiken om de juiste maatregelen te nemen bij blootstelling aan giftige stoffen.
- Medewerkers geven een kind enkel medicatie wanneer hier een toestemmingsformulier voor is ondertekend door de ouder(s)/verzorger(s). Het protocol 'Medicijngebruik' wordt hierbij te allen tijde opgevolgd.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Ruim je tas en andere persoonlijke eigendommen op in de opbergruimte. Zo kunnen kinderen geen giftige spullen uit de tas halen.
- Ruim giftige stoffen en materialen (bv. medicijnen, schoonmaakmiddelen en sigaretten) altijd direct op buiten bereik van de kinderen.
- Schoonmaakmiddelen staan in een kast die op slot is.
- Tijdens schoonmaakwerkzaamheden zorgen we ervoor dat schoonmaakmiddelen buiten het bereik van kinderen worden gehouden. Ben je klaar met het schoonmaken? Ruim het schoonmaakmiddel dan direct op in de kast en doe deze op slot.
- Gebruik gevaarlijke stoffen nooit in aanwezigheid van kinderen. Gebruik je het toch, omdat het onvermijdelijk is, houdt er dan direct toezicht op en blijf in de buurt.
- Gebruik alleen kinderlijm tijdens het knutselen.

Risico: Binnendringen van ongewenste of onbekende personen

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Elke ouder geeft bij de beroepskracht op groep aan wie het kind mag ophalen. Komt iemand anders het kind ophalen, dan wordt dit doorgegeven aan de beroepskracht op de groep. Is het niet doorgegeven, dan belt de beroepskracht op de groep de ouder ter controle. Is er geen contact mogelijk, dan kan het kind niet mee met de andere persoon.
- Het hek dat toegang geeft tot ons terrein is voorzien van een toegangscode. Deze code wordt uitsluitend gedeeld met ouders en beroepskrachten. Ouders en betrokkenen worden verzocht zorgvuldig om te gaan met de toegangscode en deze niet te delen met derden.
- De voordeur moet te allen tijde gesloten blijven om ongewenste toegang te voorkomen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Onbekenden mogen zonder toestemming de kinderopvang niet betreden.
- Alleen bekende personen worden binnengelaten.
- Medewerkers zullen eerst vragen waarvoor de persoon komt voordat deze wordt toegelaten tot de kinderopvang.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

Als er een ongewenste indringer in de kinderopvang is, wordt de politie zo snel mogelijk ingelicht. Zorg ervoor dat je de indringer niet confronteert en houdt de kinderen veilig op een afstand. Werk mee, blijf kalm en ga geen confrontatie aan.

Risico's waarbij EHBO is vereist

Als er zich risico's voordoen waarbij EHBO is vereist, handel dan als volgt:
Laat het kind beoordelen door een medewerker met een EHBO-certificaat om verdere stappen te bepalen.

Afhankelijk van de aard van de verwonding kan er gekozen worden voor **zelfbehandeling** (bij kleine verwondingen), het raadplegen van **een huisarts** voor advies (bij twijfel), of direct **bellen naar 112**.

Risico: Vallen van het opstapje (van maximaal 3 traptreden)

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Leer kinderen veilig het opstapje op en af te lopen, bijvoorbeeld door het voor te doen.
- Controleer of er geen spullen op het opstapje liggen.
- Maak het opstapje regelmatig schoon.
- Controleer het opstapje op eventuele gebreken.
- Ruim het opstapje op wanneer deze niet gebruikt wordt.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Begeleid kinderen die nog niet zelfstandig het opstapje op en af kunnen.
- Kinderen die het zelf willen proberen maar waarbij het nog niet zelfstandig lukt om het opstapje op en af te gaan, kunnen op hun knieën en/of billen oefenen.
- Regels voor de kinderen die dit al begrijpen en motorisch aankunnen zijn: we spelen niet op het opstapje, we duwen en trekken niet aan elkaar en we kijken vooruit.

Risico: Letsel door scherpe voorwerpen

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Berg scherpe materialen op buiten het bereik van kinderen. Denk aan:
  - Kantoorartikelen zoals scharen en nietmachines;
  - Keukenapparatuur zoals messen en prikkers;
  - Spullen voor de kinderen zoals prikpenen;
  - Kinderscharen;
  - Spullen om dingen op te hangen zoals schroeven, spijkers en punaises.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen oefenen met knippen of prikken met de prikpen alleen onder toezicht van een volwassene, beroepskracht in opleiding of stagiaire.
- Controleer dagelijks de vloer en muur op oneffenheden. Zie je scherpe voorwerpen zoals een uitstekende spijker? Verwijder deze dan direct.

Risico: Letsel tijdens verschoning

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Na het gebruik van de commode wordt het trapje direct opgeborgen.
- Meld gebreken aan de commode bij de locatiemanager, zodat dit gerepareerd kan worden.
- Plaats geen giftige of gevaarlijke materialen en stoffen binnen handbereik van kinderen op de commode.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Laat kinderen nooit alleen op de commode en houd altijd lichamelijk contact tijdens het verschonen.
- Pak van tevoren de spullen die nodig zijn, zodat dit binnen handbereik is.
- Vraag een collega voor ondersteuning, mochten de benodigde spullen toch niet volledig binnen handbereik zijn.

Risico: Vallen door het raam

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Alle ramen zijn voorzien van raambeveiligers of raamsluitingen om letsel bij kinderen te voorkomen.
- Er wordt dubbelglas gebruikt om het risico van gebroken ramen te minimaliseren.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Gebruik bij het openzetten van ramen altijd een raambeveiliging of sluiting.
- Zet ramen enkel op de kiepstand om te voorkomen dat kinderen uit het raam kunnen klimmen of vallen.

Risico: Ongeval door (vries)kou

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Er hangt een schema op de groep waarop staat welk kind wat draagt tijdens het buitenspelen in de kou.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Bij extreem lage temperaturen wordt het buitenspelen beperkt.
- Inspecteer de externe buitenspeelplaats op gladde plekken. Als deze glad is, mag hier niet worden gespeeld.
- Kinderen moeten alle buitenkleding dragen die ze hebben meegekregen.
- Trek reservekleding aan bij kinderen met onvoldoende warme kleding.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

Bij vallen:

- Laat het kind beoordelen door een medewerker met een EHBO-certificaat om verdere stappen te bepalen. Afhankelijk van de aard van de verwonding kan er gekozen worden voor zelfbehandeling (bij kleine verwondingen), het raadplegen van een huisarts voor advies (bij twijfel), of direct bellen naar 112.

Bij onderkoeling:

- Haal het kind direct uit de koude omgeving en breng het naar een warme ruimte.
- Verwijder natte kleding en droog het kind af met warme handdoeken of dekens.
- Bedek het kind met warme dekens of kleding. Doe dit ook bij het hoofd van het kind.
- Geef het kind iets warm te drinken (geen alcohol of cafeïne).
- Bel direct een arts of ambulance als: het kind suf is, verward is, niet meer kan lopen of praten of als de onderkoeling ernstig lijkt.
- Blijf bij het kind en houd de lichaamstemperatuur in de gaten.

Risico: Vallen uit bed

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Alle bedden voldoen aan de Warenwetregeling Nadere eisen kinderbedden en -boxen kinderopvang 2016.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Controleer wekelijks bevestigingspunten bedbodem en sluitingen dakje of spijlenhek.
- Meld beschadigingen aan een bed bij de locatiemanager, zodat contact kan worden opgenomen met de leverancier. Een beschadigd of een kapot bed wordt niet gebruikt.
- Handel te allen tijde volgens het protocol 'Veilig slapen' wanneer je een kind in bed legt of uit bed haalt.

Risico's rondom verbranding

Koelen & naar de dokter

Als de volgende risico's rondom verbranding zich voor doen, handel dan als volgt:

Bij een grote brandwond: bel 112 en koel ondertussen de brandwond 10 tot 20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater. Verwijder alleen de kleding die niet aan de brandwond kleeft. Geef het kind geen eten of drinken. Smeer niets op de brandwond.

Bij een kleine brandwond: bel de huisarts en koel ondertussen de brandwond 10 tot 20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater. Verwijder alleen de kleding die niet aan de brandwond kleeft. Geef het kind geen eten of drinken. Smeer niets op de brandwond.

Risico: Verbranding door warme dranken of warm water

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De waterkoker staat zo ver mogelijk achter op het aanrecht, buiten het bereik van kinderen.
- Het snoer van de waterkoker is opgebonden.
- De waterkoker wordt na gebruik direct geleegd.
- Koffiemokken en theeglazen met hete dranken worden buiten het bereik van kinderen geplaatst, bijvoorbeeld achter op het aanrecht, op een kast of op een hoge plank.
- Als een kind wordt afgespoeld of gebadderd, controleert de medewerker eerst zelf of het water de juiste temperatuur heeft.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Vermijd het bereiden en opdrinken van hete dranken in de buurt van kinderen.
- Drink nooit een warme drank als een kind op schoot zit.
- Plaats warme dranken buiten het bereik van kinderen.
- Informeer ouders over deze afspraken wanneer zij op de groep een warme drank drinken.
- Maak de thee voor kinderen lauw, door hier koud water aan toe te voegen.

Risico: Verbranding aan kraan

- De warmwaterkranen binnen het bereik van de kinderen zijn thermostatische kranen, waarbij de temperatuur is begrensd op lauwwarm water.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zorg ervoor dat er geen objecten bij de keuken staan die kinderen als opstapje kunnen gebruiken, zodat kan worden voorkomen dat kinderen zonder begeleiding bij de warmwaterkraan kunnen.

Risico's rondom vermissing

Als de volgende risico's zich voor doen rondom vermissing, handel dan als volgt:

1. Meld je collega dat er een kind mist en draag de zorg van de andere kinderen over.
2. Neem een telefoon mee om bereikbaar te zijn als het kind weer terecht is.
3. Blijf kalm en bedenk waar het kind voor het laatst gezien is en waar het kind mogelijk zoek is geraakt.
4. Doorzoek alle plekken op de locatie en roep de naam van het kind. Kijk ook op plekken waar kinderen zich kunnen verbergen.
5. Zoek buiten op gevaarlijke plekken en vraag voorbijgangers of ze het kind gezien hebben.
6. Bel na 15 minuten zoeken de politie en noteer de naam van de politiefunctionaris.
7. Blijf zoeken en werk samen met de politie en je collega's.
8. De leidinggevende neemt contact op met ouders/verzorgers als het kind na 15 minuten nog niet gevonden is.
9. Er blijft minstens één beroepskracht zoeken en de rest van de kinderen blijft achter bij de andere beroepskracht op de kinderopvanglocatie.
10. Informeer de politie en andere betrokkenen als het kind gevonden is.
11. Onderzoek de oorzaak van de vermissing om herhaling te voorkomen.

Risico: Kind verlaat het speeltuintje tijdens een uitstapje

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Tijdens uitstapjes dragen de kinderen een veiligheidshesje, zodat zij extra opvallen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Voor ruimtes met een omheining:

- Sluit het hek en houd visueel contact bij de opening als dit niet mogelijk is.
- Wijs één volwassene aan om visueel contact houden.
- Kinderen mogen niet buiten het hek komen.

Voor ruimtes zonder omheining:

- Maak afspraken tot waar kinderen mogen spelen/verblijven.
- Blijf bij de kinderen in de buurt en houd visueel contact.
- Zorg voor begeleiding als een kind buiten de afgesproken grenzen wilt spelen.
- Inventariseer zelf de risico's (zoals water of een fietspad) en maak hier samen met collega's afspraken over.

Risico: Vermissing tijdens een uitstapje

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Tijdens uitstapjes dragen de kinderen een veiligheidshesje, zodat zij extra opvallen.
- Tel de kinderen voordat jullie vertrekken, als jullie aankomen, als jullie verplaatsen, bij aankomst op een verzamelpunt en om het kwartier.
- Maak foto's van alle kinderen op de dag van het uitstapje, zodat je een recente afbeelding hebt als er iemand vermist raakt.
- Laat de kinderen twee-aan-twee lopen. Dit zorgt voor overzicht en maakt het makkelijk om te tellen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Stel herkenbare verzamelpunten vast op drukke plaatsen. Zorg dat alle begeleiders en beroepskrachten weten waar deze punten zijn.

- Wijs één persoon aan als het aanspreekpunt voor vragen en calamiteiten. Zorg dat iedereen weet wie deze persoon is.
- Zorg ervoor dat begeleiders altijd hun telefoons bij zich hebben en dat deze voldoende batterij hebben.
- Laat alle kinderen, begeleiders en beroepskrachten gemakkelijk herkenbare kleding dragen, zoals hesjes of shirts. Dit maakt het voor buitenstaanders eenvoudiger om jullie te helpen als ze een kind hebben gevonden.
- Herinner peuters er regelmatig aan om bij de groep te blijven en niet met vreemden mee te gaan.
- Geef peuters eenvoudige veiligheidsinstructies, zoals wat ze moeten doen als ze de groep kwijtraken (bijvoorbeeld naar een medewerker van de locatie gaan en hun hesje laten zien).

Overige risico's

Als de volgende risico's zich voor doen, lees dan goed hoe je dient te handelen.

Dit verschilt per onderstaand risico.

Risico: Verstikking door sieraden, kleine voorwerpen, klein speelgoed, koorden, voedsel, spenen of spenenkoord

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen spelen met goedgekeurd speelgoed dat passend is bij hun leeftijd. Koordjes aan speelgoed mogen niet langer zijn dan 22 cm.
- Ruim lege ballonnen, plastic zakken en kleine voorwerpen direct op buiten bereik van kinderen.
- Hang koorden buiten het bereik van kinderen op.
- Berg (hand)tassen buiten het bereik van kinderen op.
- Bewaar kleine voorwerpen van kinderen zelf in kindertassen buiten hun bereik en geef het bij het brengen aan de ouder.
- Vervang spenen regelmatig, bij intensief gebruik elke 6 weken, anders om de 3 maanden.
- Controleer spenen voor gebruik op scheurtjes en andere beschadigingen.
- We kijken per leeftijd welk voedsel geschikt is en beginnen pas met hard (rauw) voedsel wanneer het kind hier klaar voor is, in overleg met de ouders.
- Bij ± 1 jaar beginnen we met het aanbieden van fruit en groente in stukjes, daarvoor maken we het klein met de staafmixer of prakken we het wat grover.
- We snijden fruit en groente in de lengte om te voorkomen dat het vast komt te zitten in de keel.
- We stimuleren kinderen rustig te eten en goed te kauwen, bijvoorbeeld door een bord met partjes fruit rond te geven en om de beurt te laten eten. We leren kinderen om niet te proppen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen mogen sieraden dragen, enkel als deze veilig en stevig zijn bevestigd en vrij zijn van scherpe randen of uitstekende delen. Ouders moeten hier schriftelijk toestemming voor geven.
- Kinderen dragen geen kleding met uitstekende koordjes om te voorkomen dat ze blijven hangen achter een speeltoestel. Als een kind toch een kledingstuk met koordjes draagt, wordt het vervangen door een veiliger kledingstuk zonder koordjes.
- Sjaaltjes moeten ook worden afgedaan.
- We leren kinderen dat zij altijd zittend eten. Zorg dat er ten minste één beroepskracht bij de kinderen aan tafel zit om toezicht te houden.
- Gebruik geen speenkoorden langer dan 10 cm en leg kinderen zonder speenkoord in bed indien mogelijk.
- Leer kinderen hoe ze veilig met speelgoed om moeten gaan om beschadiging van het materiaal en verwondingen te voorkomen.
- Berg klein speelgoed zoals kralen op in een afgesloten kast en laat kinderen er alleen onder toezicht mee spelen.
- Laat oudere kinderen alleen spelen met speelgoed dat gevaarlijk kan zijn voor baby's en peuters als deze naar bed zijn.
- Speel samen met het speelgoed van de jongste kinderen wanneer kinderen van verschillende leeftijden samen spelen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Moedig kinderen die zich verslikken aan om te hoesten.
- Als het kind niet kan hoesten en stikt, bel dan onmiddellijk 112.
- Geef rugslagen of buikstoten en voer de Heimlich-greep uit als dit niet effectief is.

Algemeen

- We zorgen in de slaapkamer voor een gezond binnenmilieu. Voor de handelingswijze verwijzen we naar het risico 'ziekte door slecht binnenmilieu'.
- De bedjes hebben een keurmerk en worden gecontroleerd op beschadigingen. Als er een defect is aan een bedje, wordt dit direct gemeld bij de leidinggevende.
- Gordijnen en koorden hangen buiten bereik van kinderen.
- Er worden passende hoeslakens gebruikt en om het matras gevouwen.
- Matrassen zijn stevig en vlak en passen goed in de bedjes.
- Er wordt gebruikgemaakt van passende slaapzakken. Extra beddengoed gebruiken we niet standaard.
- Kinderen slapen nooit met een bedekt hoofd, bijvoorbeeld met een mutsje (uitgezonderd in het buitenbedje, bij temperaturen tussen de 0 en 10 °C).
- In bed ligt geen kruik, kussen, slabber, spenenkoorden langer dan 10 cm, sieraden, zachte beschermers, zeiltjes, tuigjes en/of voorwerpen van zacht plastic.
- Kinderen tot 1 jaar worden zonder knuffels in bed gelegd. Zij mogen alleen met een klein knuffeldoekje in bed worden gelegd. In situaties waarin het voor het kind wenselijk is om wel met een knuffel te slapen, mag dit. Ouders dienen hier schriftelijk toestemming voor te geven. In dit geval bespreken we duidelijk de risico's van slapen met een knuffel met de ouders.
- Voor kinderen vanaf 1 jaar mag er wel een knuffel mee in bed, zolang het gevulde deel van de knuffel niet groter is dan het hoofd van het kind.
- Elastiekjes en speldjes worden voor het slapen uitgedaan, behalve kraaltjes die vastzitten in het haar en niet door kinderen losgemaakt kunnen worden.
- Blijf consequent een fopspeen geven aan baby's of kinderen die dat gewend zijn. Een verandering in routine verhoogt het risico.
- Krijgt een baby medicijnen? Controleer of de medicijnen op de naam van het betreffende kind staan.

Jonger dan 1,5 jaar

- Baby's tot 1 jaar volgen hun slaapritme van thuis.

Inbakeren:

- Baby's worden alleen ingebakerd indien ouders hier nadrukkelijk om vragen en hiervoor schriftelijke toestemming hebben gegeven.
- Er wordt alleen ingebakerd met een kant-en-klare inbakerdoek. We gebruiken geen inbakerslaapzak.
- Een meegebrachte inbakerdoek mag alleen worden gebruikt als deze eenvoudig te hanteren is en alle betrokken medewerkers een duidelijke instructie hebben ontvangen van ouders.
- We gebruiken geen stabilisatierolletjes, zijligkussentjes of -wigjes.
- Vanaf 4 maanden wordt het inbakeren geleidelijk afgebouwd. We starten niet met inbakeren als de baby 4 maanden of ouder is.
- Als een baby 6 maanden is, moet het inbakeren volledig zijn afgebouwd.
- Indien een baby een poging doet om te gaan draaien van rug naar buik, moet het inbakeren direct gestopt worden.
- Baby's die ziek zijn, heupdysplasie of scoliose hebben of binnen 24 uur na de vaccinatie, worden niet ingebakerd.

Instoppen

- Bij uitzondering mag een baby in een slaapzak strak worden ingestopt met een laken:
  - Indien een baby omdraait van rug naar buik en nog niet zelfstandig kan terugrollen;
  - Baby's die erg veel huilen en/of onrustig zijn en daardoor slecht slapen.
- We gebruiken een laken dat groot genoeg is om stevig ingestopt te worden.
- Het bedje wordt laag opgemaakt, de voetjes liggen bij het voeteneind.

Buikslapen

- We leggen de baby te alle tijden op de rug te slapen.
- Baby's die nog niet zelfstandig kunnen omrollen mogen niet op hun buik slapen.
- Buikslapen mag ook niet voor één enkele keer en ook niet als er een matras is met ventilerende toplaag.

- Het zonder medische redenen op de buik slapen, proberen we zoveel mogelijk te voorkomen door met ouders vooraf aan de opvang afspraken te maken over de slaaphouding. Alleen als ouders er nadrukkelijk om vragen en met schriftelijke toestemming, kunnen wij afwijken van de normale routine.
- Indien een baby op de buik rolt, draaien we de baby terug op de rug. Dit blijven we doen totdat de baby zelfstandig terug op de rug kan rollen.
- We informeren ouders en vragen actief om informatie van ouders, indien de baby pogingen doet tot draaien naar de buik.
- Indien een baby op de buik rolt en nog niet zelfstandig kan terugrollen, nemen wij extra maatregelen door de baby strak in te stoppen met een laken (zie punten hierboven).
- We hangen een kaart met grote letter B aan het bedje van de baby die op de buik mag slapen.

Voorkomen warmtestuwing

- Baby's worden bij voorkeur in een passende slaapzak te slapen gelegd. Gebruik nooit een dekbed.
- Laat de slaapkamer en het beddengoed regelmatig luchten.
- Baby's/dreumesen tot 1,5 jaar met koorts slapen in een zomerslaapzak.
- We controleren de temperatuur van de baby in het bedje, door de bovenzijde van de vingers in het nekje van de baby te leggen. Het nekje moet lauw aanvoelen. Koude handjes zijn normaal.

Vanaf 1,5 jaar

- Kinderen vanaf 1,5 jaar mogen op een grondbedje slapen, mochten er niet voldoende bedjes zijn.
- Voor grondbedjes worden passende lakens gebruikt die om de poten worden gevouwen.
- Kinderen vanaf 1,5 jaar mogen onder een luchtdoorlatende deken slapen, niet onder een dekbed.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Toezicht tijdens het slapen

- Slapende kinderen worden om de 15 minuten gecontroleerd. Het controleren gebeurt fysiek.
- Bij kinderen vanaf 1 jaar die goed slapen en niet ziek zijn, kan – wanneer 15 minuten niet haalbaar is – een ruimer interval worden aangehouden, met een maximum van 30 minuten tussen de controles.
- Om onszelf eraan te herinneren dat we de fysieke controles uitvoeren, gebruiken we een timer.
- We gebruiken een babyfoon met beeld, aanvullend op het fysieke toezicht.
- De eerste weken dat een baby op de opvang is, controleren we eens per 10 minuten.
- Baby's die bijna of net zijn begonnen met omdraaien van rug naar buik, controleren we eens per 10 minuten.
- In de volgende bijzondere situaties worden kinderen met de volgende frequentie gecontroleerd:

Situatie	Frequentie
Kind is verkouden	10 minuten
Kind heeft vaccinaties of paracetamol gehad	10 minuten
Kind heeft koorts	10 minuten
Kind tot 1 jaar slaapt met een knuffel	10 minuten

- Baby's die nieuw zijn en kinderen met bovenstaande bijzondere situaties kunnen op de groep slapen (in een bedje of evacuatiebedje) in het zicht van de pedagogisch professional. Ouders moeten hier schriftelijk toestemming voor geven.
- Elke keer als we een kind naar bed brengen, controleren we meten de andere kinderen in de slaapkamer.

Afwijken van de normale routine

- Een wipper, kinderwagenbak of hangmat is geen veilige slaappleaats. Baby's mogen enkel op de groep slapen in een (evacuatie)bedje.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

Bij gebrek aan ademhaling:

- Blijf kalm.
- Prikkel de baby (zonder krachtig te schudden, ondersteun het hoofdje!).
- Roep de hulp in van collega's.
- Bel direct 112.
- Pas bij niet reageren op prikkelen mond-op-mondbeademing toe en daarna hartmassage. Afhankelijk van de leeftijd van het kind "werk" je op de volgende wijze:

Kind 0-1 jaar (reanimatie volgens de Twee-duimen-omcirkel-techniek, TDOT):

- Adem in en plaats de eigen lippen sluitend om de mond en neus van de baby. Mocht het kind hier te groot voor zijn, beadem dan alleen via de neus, terwijl de mond van de baby gesloten blijft of beadem alleen via de mond terwijl de neus van de baby gesloten blijft;
- Beadem 5 keer;
- Omvat met beiden handen de borstkas, waarbij de vingers gesloten blijven;
- Plaats één duim op het borstbeen en plaats de andere duim hier bovenop, waarbij de toppen van de duimen naar boven wijzen;
- Druk de borstkas circa 4 centimeter in met een tempo van 100-120 compressies per minuut;
- Wissel de borstcompressies af met beademing: om de 15 compressies, 2 keer beademen.

Kind ouder dan 1 jaar:

- Adem in en knijp het zachte gedeelte van de neus dicht;
- Plaats de eigen lippen sluitend om de mond van het kind;
- Blaas gedurende 1 seconde rustig in de mond van het kind;
- Plaats de hiel van één hand in het midden van de borstkas;
- Druk de borstkas met gestrekte arm circa 5 centimeter in met een tempo van 100-120 compressies per minuut. Als het niet lukt om voldoende druk uit te oefenen met één hand, zet dan de hiel van de andere hand boven op de eerste hand en vouw de vingers van beiden handen in elkaar;
- Wissel de borstcompressies af met beademing: om de 15 compressies, 2 keer beademen.
- Roep overige volwassenen om hulp, minimaal 1 volwassene houdt toezicht op de overige kinderen.
- De houder wordt gewaarschuwd en hij of zij neemt contact op met de ouders en met de medische instanties.
- Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren, zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen.

Risico: Letsel door onjuist gebruik van het buitenbedje

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Het buitenbedje staat op een vlakke ondergrond.
- Het buitenbedje is niet direct toegankelijk voor mensen van buitenaf. Het staat in de tuin van het kinderdagverblijf die is omheind met een hek.
- Het buitenbedje is zo geplaatst, dat er vanuit het gebouw gekeken kan worden in het bed.
- Het bed wordt niet tegen een muur geplaatst.
- Het buitenbedje is altijd gesloten.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen die zelf in en uit bed kunnen, slapen in het onderste bedje.
- De matrasjes worden in de ochtend in de buitenbedjes gelegd. Aan het einde van de dag worden de matrasjes binnen gehaald.
- Ventilatieopeningen en raampjes van het bed worden niet afgedekt. Het horrengaas is vrij.
- Het buitenbedje wordt alleen buiten gebruikt.
- Voor gebruik van het buitenbedje wordt gecontroleerd of het horrengaas intact is.
- Als het bedje vochtig is, wordt de binnenkant gedroogd met een doek.
- Het buitenbedje wordt één keer per week grondig schoongemaakt.
- Als er een defect is aan het bedje, wordt dit direct gemeld bij de leidinggevende.
- Het bedje wordt altijd uit de wind, de regen en de zon gedraaid.
- Ouders geven toestemming om hun kind in het buitenbedje te laten slapen.
- Er wordt iedere 10 minuten bij het kind in het buitenbedje gekeken.
- Bij mist of onweer slapen er geen kinderen in het buitenbedje.
- Als het regent mogen kinderen in het buitenbedje slapen, mits de regen niet het bedje in regent.
- De baby's mogen buiten slapen tot maximaal 28 °C. Bij hogere temperaturen slapen zij binnen.
- Er hangt een thermometer aan/bij het buitenbedje. Het bedje wordt in de schaduw geplaatst bij meer dan 20 °C.
- Baby's slapen niet buiten als het kouder is dan 0 °C.

- Kinderen worden passend gekleed op het slapen in het buitenbedje, zoals weergegeven in onderstaande tabel.
-

Buiten temperatuur in graden	Bedje voor verwarmen met kruik	Winterslaapzak, broek, T-shirt en sokken, handschoenen aan en muts op	Winterslaapzak, broek, T-shirt en sokken	Deken	Alleen laken	Normale slaapzak, T-shirt, met een jasje of vestje	Zomer slaapzak, T-shirt
0 - 5	x	x		x			
5 - 10		x		x			
10 - 15		x*		x		x	
15 - 20					x	x	
20 - 25							x
25 - 28					x		

*Afhankelijk van de gevoelstemperatuur kan het nodig zijn om bij lage temperaturen een kindje dat buiten slaapt een mutsje op te doen. Belangrijk hierbij is dat het een mutsje is zonder koorden, dat goed past en dat niet over het gezichtje kan zakken als de baby met het hoofdje draait.

Risico: Letsel door open keukenblok op de groep

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Medicatie en moedermelk moeten worden bewaard in de achterste gedeelte van de koelkast, buiten het bereik van kinderen.
- Plaats de waterkoker, het koffiezetapparaat en de flessenwarmer op een veilige plek voor kinderen en zorg ervoor dat de snoeren worden vastgebonden. Gooi overtollig heet water weg.
- Scherp bestek wordt opgeslagen in de achterste lade, welke is voorzien van een kinderslot, of bij voorkeur op een hoge plaats.
- Bewaar schoonmaakmiddelen en andere gevaarlijke stoffen in een afgesloten, vergrendelde kast.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Als de oven of magnetron heet is, blijven de kinderen uit de buurt. Beroepskrachten houden hier toezicht op.
- Beroepskrachten pakken geen hete dingen uit de magnetron of oven als er kinderen in de buurt zijn.
- Kinderen mogen niet zelfstandig iets uit de koelkast pakken, beroepskrachten houden hier toezicht op.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

Verbranding:

Bij een grote brandwond: bel 112 en koel ondertussen de brandwond 10 tot 20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater. Verwijder alleen de kleding die niet aan de brandwond kleeft. Geef het kind geen eten of drinken. Smeer niets op de brandwond.

Bij een kleine brandwond: bel de huisarts en koel ondertussen de brandwond 10 tot 20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater. Verwijder alleen de kleding die niet aan de brandwond kleeft. Geef het kind geen eten of drinken. Smeer niets op de brandwond.

Bij een kleine brandwond: bel de huisarts en koel ondertussen de brandwond 10 tot 20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater. Verwijder alleen de kleding die niet aan de brandwond kleeft. Geef het kind geen eten of drinken. Smeer niets op de brandwond.

Vergiftiging:

Bel bij vergiftiging of vermoedens van vergiftiging direct 112

Snijwonden:

Kind laten beoordelen door medewerker met een EHBO-certificaat om verdere stappen te bepalen. Afhankelijk van de aard van de verwonding kan er gekozen worden voor zelfbehandeling (bij kleine verwondingen), het raadplegen van een huisarts voor advies (bij twijfel), of direct bellen naar 112.

Risico: Letsel door omvallen parasol

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De parasols zijn verzwaard of verankerd.

- Koorden van parasols worden hoog opgeknoopt.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Maak geen gebruik van de parasols bij harde wind.
- Kinderen spelen niet met de parasols.
- Houd te allen tijde toezicht op kinderen die in de buurt van de parasols spelen.
- Controleer de parasols voor gebruik op gebreken.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Laat het kind beoordelen door een medewerker met een EHBO-certificaat om verdere stappen te bepalen. Afhankelijk van de aard van de verwonding kan er gekozen worden voor zelfbehandeling (bij kleine verwondingen), het raadplegen van een huisarts voor advies (bij twijfel), of direct bellen naar 112.

Risico: Verdrinking

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De toegangsdeur op de locatie wordt altijd direct gesloten.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Bij warm weer worden er geen zwembadjes opgezet. Er worden enkel waterspelletjes gedaan.
- Tijdens een uitstapje langs water houden de beroepskrachten visueel toezicht.
- Tijdens een uitstapje houden de beroepskrachten de kinderen bij elkaar door het gebruik van bakfietsen of door de kinderen in een rij van twee aan twee te laten lopen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

1. Controleer de ademhaling.
2. Als er geen ademhaling is, laat een collega direct 112 bellen.
3. Maak dan de luchtweg vrij door het hoofd iets naar achteren te kantelen en kijk, voel en luister opnieuw.
4. Geef vijf keer mond-op-mond/beademing via de neus.
5. Controleer op tekenen van leven.
6. Als er nog steeds geen tekenen van leven zijn, start de reanimatie, afhankelijk van de leeftijd van het kind op onderstaande wijze:

Kind 0-1 jaar (reanimatie volgens de Twee-duimen-omcirkel-techniek, TDOT):

1. Adem in, plaats de eigen lippen sluitend om de mond en neus van de baby. Mocht het kind hier te groot voor zijn, beadem dan alleen via de neus, terwijl de mond van de baby gesloten blijft of beadem alleen via de mond terwijl de neus van de baby gesloten blijft;
2. Beadem 5 keer;
3. Omvat met beiden handen de borstkas, waarbij de vingers gesloten blijven;
4. Plaats één duim op het borstbeen en plaats de andere duim hier bovenop, waarbij de toppen van de duimen naar boven wijzen;
5. Druk de borstkas circa 4 centimeter in met een tempo van 100-120 compressies per minuut;
6. Wissel de borstcompressies af met beademing: om de 15 compressies, 2 keer beademen.

Kind ouder dan 1 jaar:

1. Adem in en knijp het zachte gedeelte van de neus dicht;
  2. Plaats de eigen lippen sluitend om de mond van het kind;
  3. Blaas gedurende 1 seconde rustig in de mond van het kind;
  4. Plaats de hiel van één hand in het midden van de borstkas;
  5. Druk de borstkas met gestrekte arm circa 5 centimeter in met een tempo van 100-120 compressies per minuut. Als het niet lukt om voldoende druk uit te oefenen met één hand, zet dan de hiel van de andere hand boven op de eerste hand en vouw de vingers van beiden handen in elkaar;
  6. Wissel de borstcompressies af met beademing: om de 15 compressies, 2 keer beademen;
  7. Geef 15 keer hartmassage, gevolgd door twee keer mond-op-mond/beademing. Herhaal deze stappen totdat er professionele hulp arriveert.
- Roep overige volwassenen om hulp, minimaal 1 volwassene houdt toezicht op de overige kinderen.

- De houder wordt gewaarschuwd en hij of zij neemt contact op met de ouders en met de medische instanties.
- Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren, zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen.

Risico: Vergiftiging door planten of bloemen in, rondom of buiten de opvanglocatie

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- We gebruiken apps zoals PlantNet, Leafsnap of PictureThis om te controleren of planten en bloemen giftig zijn voordat we beslissen of we ze binnen of buiten plaatsen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen of andere chemische middelen gebruikt voor de bloemen en planten in of rondom de opvanglocatie.
- Fruit en groenten worden zorgvuldig gewassen onder lauwwarm water, voordat de kinderen hiervan eten.
- Tijdens een uitstapje langs bloemen en/of planten houden de beroepskrachten de kinderen bij elkaar door het gebruik van bakfietsen of door de kinderen in een rij van twee aan twee te laten lopen.
- De beroepskrachten leren dreumesen en peuters dat ze geen bloemen en/of planten mogen eten.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Blijf rustig en handel snel als een kind een giftige plant of bloem heeft gegeten.
- Verwijder alle resten uit de mond van het kind en laat het kind naspoelen met water.
- Bel het nationale vergiftigingscentrum (088-7558000) of een arts voor advies en geef informatie over de plant/bloem.
- Let op symptomen zoals braken, diarree of moeite met ademen. Bel in geval van ongewone symptomen direct 112.
- Bewaar indien mogelijk een monster van de plant/bloem voor identificatie.

Risico: Tekenbeet

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De locatie beschikt over minstens één tekening.
- Bij uitjes wordt er altijd een tekening meegenomen.
- Op de tablet is de app 'Tekenbeet' geïnstalleerd, zodat extra informatie makkelijk kan worden opgezocht.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Controleer de kinderen na een uitstapje bij terugkomst op de opvanglocatie op tekenbeten en verwijder aanwezige teken direct.
- Stilstaand water, bijvoorbeeld in een emmer op het buitenterrein, wordt weggegooid om tekenbeten te voorkomen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Verwijder de teek zo snel mogelijk met een tekening en trek hem voorzichtig recht omhoog eruit.
- Gebruik geen alcohol of andere middelen om de teek te verdoven.
- Noteer de datum en plaats van de beet op het lichaam van het kind.
- Ontsmet de plek op het lichaam van het kind, nadat de teek is verwijderd.
- Informeer altijd de ouders als het kind gebeten is door een teek, ook als de teek succesvol is verwijderd.

Bel 112 als het kind:

- Een rode vlek krijgt die steeds groter wordt op de huid.
- Een grieperig gevoel krijgt met koorts en spierpijn.
- Dubbel gaat zien, (een deel van) het gezicht gaat hangen of pijn, krachtsverlies of tintelingen in de ledematen krijgt.
- Gewrichtsklachten ontwikkelt.

Risico: Insectenbeet

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Als er buiten wordt gedronken, gebeurt dit zoveel als mogelijk uit pakjes of uit bekers met een deksel.

- Als er buiten wordt gegeten, wordt er geprobeerd zo min mogelijk zoet beleg te eten.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Meld een insectennest bij de leidinggevende.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Controleer de beet en verwijder de angel indien aanwezig.
- Maak de beetplaats schoon met water en zeep.
- Verminder zwelling en jeuk door een koud kompres of ijszak op de beetplaats aan te brengen.
- Let op tekenen van allergische reactie en neem indien nodig contact op met de ouders van het kind.
- Informeer de ouders van het kind bij het ophaalmoment over de beet en hoe deze is behandeld.

Bel 112 als het kind:

- Ademhalingsproblemen krijgt, duizelig wordt, de keel of tong zwelt, huiduitslag krijgt

Risico: Ongeval tijdens reizen

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Alle kinderen en beroepskrachten dragen een hesje van Kinderdagverblijf 't Sproetje.
- De beroepskrachten nemen de volgende spullen mee: het protocol vermissing kinderen, presentielijst, EHBO-doos, toiletpullen, eten en drinken, geld, telefoon, reservekleding en zonnebrandcrème.
- Zorg voor een goede voorbereiding:
  - Overleg met collega's voordat je op uitstapje gaat.
  - Controleer of de eindbestemming veilig is voor de kinderen.
  - Maak een lijst met de namen van de kinderen en de verantwoordelijke pedagogisch professional.
  - Controleer of alle kinderen toestemming hebben om mee te gaan en laat ouders zo nodig een toestemmingsformulier tekenen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Lopen:

- Kinderen lopen in een rij van twee, met één beroepskracht vooraan en één beroepskracht achteraan.
- Het oversteken van de weg gebeurt als één groep, bij een stoplicht of zebraad.
- De beroepskracht bepaalt wanneer er veilig overgestoken mag worden.
- De kinderen mogen niet vooruit rennen en moeten bij de rest van de groep blijven.
- Kinderen die moeite hebben met verkeerssituaties geven de beroepskrachten een hand.

Bakfiets:

- Ouders geven toestemming dat hun kind in de bakfiets vervoerd mag worden.
- Alle kinderen en beroepskrachten dragen een hesje van Kinderdagverblijf 't Sproetje.
- Kinderen worden altijd veilig vastgemaakt met de gordels in de bakfiets.
- Laat kinderen pas in- en uitstappen wanneer de bakfiets stil- en op de rem staat.
- Volg de verkeersregels en werkafspraken tijdens het fietsen met de bakfiets.
- Op drukke wegen fietsen beroepskrachten achter elkaar.
- Tijdens het fietsen wordt er niet gebeld of geappt.
- Leer de kinderen om hun hoofd, armen en benen binnenboord te houden.
- Controleer voor vertrek of de bakfiets technisch in orde is, zoals de banden, remmen en verlichting.
- Ga nooit alleen weg met de bakfiets.
- Nieuwe beroepskrachten fietsen eerst een aantal keer zonder kinderen in de bakfiets, zodat zij leren hoe de bakfiets werkt.

Op de plaats van bestemming gelden de volgende afspraken:

- We lopen met elkaar naar een vast ontmoetingspunt.
- Maak duidelijke afspraken over het moment van eten en drinken, het samen lopen, naar het toilet gaan en het tijdstip van vertrek.
- Een ongediplomeerde volwassene, zoals een ouder, beroepskracht in opleiding of stagiaire, werkt altijd onder toezicht van een gediplomeerde beroepskracht.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

Bij vermissing:

- Geef aan een collega door als er een kind wordt vermist en zorg ervoor dat de zorg voor de andere kinderen wordt overgedragen.
- Neem een telefoon mee om bereikbaar te zijn als het kind weer terecht is.
- Blijf kalm, bedenk waar het kind voor het laatst gezien is en waar het kind mogelijk zoekgeraakt is.
- Doorzoek alle plekken op de locatie en roep de naam van het kind. Kijk ook op plekken waar het kind zich mogelijk verbergt.
- Zoek buiten op gevaarlijke plekken en vraag voorbijgangers of ze het kind gezien hebben.
- Bel na vijftien minuten zoeken de politie en noteer de naam van de politiefunctionaris.
- Blijf zoeken en werk samen met de politie en collega's.
- De leidinggevende neemt contact op met ouders/verzorgers als het kind na vijftien minuten nog niet gevonden is.
- Er blijven minstens twee beroepskrachten achter om te zoeken en de rest van de kinderen wordt teruggebracht naar de kinderopvanglocatie.
- Informeer de politie en andere betrokkenen als het kind gevonden is.
- Onderzoek de oorzaak van de vermissing om herhaling te voorkomen.

Verkeersongeval:

- Zorg ervoor dat iedereen veilig is.
- Beoordeel de situatie en bel indien nodig 112.
- Bied eerste hulp indien nodig.
- Maak foto's, noteer namen en de verzekeringsgegevens van betrokkenen en getuigen.
- Vul samen met de andere partij het schadeformulier in en onderteken deze, indien nodig.
- Werk samen met de politie als er een onderzoek plaatsvindt.

Risico: Onveiligheid door een allergische reactie

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De beroepskracht houdt bij het aanbieden van eten en drinken rekening met eventuele allergieën en specifieke dieetwensen van de kinderen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Tijdens het intakegesprek wordt gevraagd naar eventuele allergieën en dieetwensen van het kind. Deze informatie wordt genoteerd in het kinddossier.
- Informatie over aanwezige allergieën wordt duidelijk weergegeven op de groepen, zodat alle beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers en eventuele invalkrachten hiervan op de hoogte zijn.
- Als er bij een kind een allergische reactie optreedt, wordt er EHBO toegepast. De leidinggevende en de ouders van het kind worden direct op de hoogte gebracht.
- Het kinddossier wordt na een allergische reactie bijgewerkt om herhaling te voorkomen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Blijf kalm en werk volgens de instructies op het door ouders ingevulde formulier over de allergie van het kind.
- Is er geen formulier of zijn er twijfels? Bel dan 112.

Risico: Er breekt brand uit

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- We houden twee keer per jaar een ontruimingsoefening en evalueren deze.
- De locatiemanager draagt zorg voor de evacuatie-oefeningen.
- Er is een ontruimingsplan op de opvanglocatie aanwezig. Dit plan ligt op de groepen.
- Er is voldoende evacuatie- en blusmateriaal aanwezig: meerdere evacuatiebedjes, een branddeken, een evacuatiekoord en een meerdere brandblussers.
- Er zijn werkende rookmelders aanwezig. Deze worden elke maand getest door de locatieverantwoordelijke.
- Er is vluchtrouteverlichting aanwezig.
- Blusco controleert het pand jaarlijks.
- Er zijn dagelijks geschoolde BHV'ers aanwezig.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- We gebruiken geen kaarsen, wierrook, en aanstekers.

- Houdt de nooduitgangen te allen tijde vrij toegankelijk.
- Impregneer brandgevaarlijke stoffen (denk hier vooral aan bij decoratiemateriaal rondom vieringen en thema's)
- Hang knutselwerkjes alleen op op de daarvoor bestemde plaatsen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Blijf kalm en werk volgens het evacuatieplan.

Risico: Ongeval medewerker

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Bij een ongeluk op de werkvloer wordt gelijk EHBO toegepast
- Bij ernstige situaties wordt het noodnummer van de betreffende collega gebeld om familie of naasten op de hoogte te stellen.
- De houder van Kinderdagverblijf 't Sproetje wordt direct op de hoogte gesteld bij een ongeval op de werkvloer.
- Ernstige en dodelijke arbeidsongevallen moeten gemeld worden bij de Inspectie SZW.
- Bel 0800-5151 bij een dodelijk arbeidsongeval.

6.3. Risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen

Hieronder noemen wij de voornaamste risico's met grote gevolgen ten aanzien van de gezondheid van kinderen. We bespreken per risico direct hoe we het willen voorkomen of inperken en hoe we handelen als het risico zich toch voordoet.

Als de volgende risico's zich voordoen rondom een uitbraak van ziekte handel dan als volgt:

In geval van ziekte-uitbraak volgen we de website van KIDDI, via kiddi.rivm.nl. Overleg met locatiemanager is mogelijk.

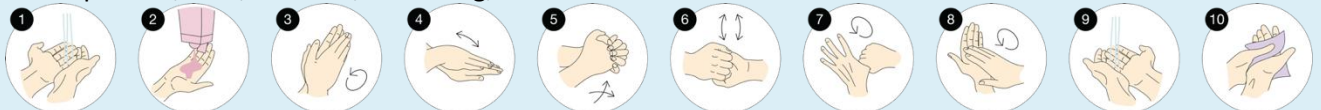
Risico: Ziekte door slechte handhygiëne

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Handdoeken worden dagelijks vervangen als er gebruik van wordt gemaakt.
- Als handdoeken zichtbaar vies zijn, worden ze direct vervangen.
- Voel je je als beroepskracht niet lekker maar kun je wel werken? Let dan extra op je handhygiëne.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Volwassenen wassen hun handen met water en zeep wanneer er sprake is van zichtbare verontreiniging, voordat zij voedsel bereiden of aanraken, vóór het omgaan met flessen, spenen en zuigelingenvoeding, na het verschonen van een kind, na het afvegen van de billen van een kind, na toiletbegeleiding, na het buitenspelen, na het schoonmaken, na contact met vuile was of de afvalbak, na contact met lichaamsvocht zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed en na contact met vuile was of afval.

- Om de handen op een hygiënische manier te wassen, volgen we deze stappen: maak de handen nat, breng vloeibare zeep aan en wrijf de zeep gedurende 10 seconden goed uit over de handen, vingers, de huid ertussen, vingertoppen en polsen. Spoel de handen grondig af met water en droog ze met een schone handdoek of papieren wegwerpdoekjes.
- Handen mogen alleen worden gedesinfecteerd met een toegestaan handdesinfectiemiddel wanneer ze niet zichtbaar vuil zijn én wanneer handen wassen met water en zeep niet mogelijk is. Gebruik deze middelen niet bij kinderen.
- Knip nagels bij voorkeur kort en gebruik liever geen kunstnagels. Als er toch kunstnagels worden gedragen, moeten deze glad zijn en vrij van beschadigingen of versieringen zoals steentjes, pailletten of andere decoraties.
- Nagels moeten altijd kort, schoon en rond gevild zijn. (Gel)nagellak, gelnagels, BIAB en andere kunstnagels zijn toegestaan, mits ze voldoen aan bovenstaande voorwaarden.
- Als je (gel)nagellak draagt, draag je handschoenen bij voedselbereiding en verschoning.
- Gebruik handschoenen bij wondverzorging, elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die met bloed vermengd zijn, en bij het opruimen van gemorst bloed, braaksel of ontlasting met een papieren tissue.
- Draag handschoenen alleen als er een verhoogd risico op besmetting is, of als de GGD dit adviseert bij een uitbraak van een infectieziekte.
- Gebruik alleen handschoenen die voldoen aan de norm (NEN-)EN 374 en let op of er een CE-markering op de verpakking staat.
- Trek de handschoenen direct na gebruik uit en gooi ze weg. Was daarna altijd je handen.
- Dek open wondjes af met een waterafstotende pleister. Verwissel deze regelmatig, bijvoorbeeld als ze doordrenkt of vies zijn.
- Let extra op handhygiëne bij kinderen die aan wondjes of blaasjes krabben.

Risico: Ziekte door slechte hygiëne fopspeen

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Spenen die op het kinderdagverblijf blijven worden minimaal wekelijks uitgekookt.
- Ieder kind heeft een eigen herkenbare speen. Bij twijfel wordt de speen gelabeld met de naam van het kind.
- We houden bij wanneer een fopspeen (of een flessenspeen) vervangen dient te worden.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Ouders worden door de beroepskrachten geïnformeerd over het belang van wekelijks uitkoken van spenen.
- De beroepskrachten bewaren spenen apart van elkaar, in een spenenbakje in de persoonlijke kindbakjes.

Risico: Uitbraak ziekte door een slecht binnenmilieu

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De verblijfsruimten hebben voldoende voorzieningen om te ventileren.*
- Luchten gebeurt door ramen en/of deuren te openen.*
- De temperatuur wordt dagelijks gecontroleerd en moet tussen 17 °C en 22 °C zijn op de groep en tussen de 15 °C en 20 °C in de slaapkamers.
- Bij temperaturen onder 17 °C verwarmen we met de verwarming.
- De luchtvochtigheid wordt dagelijks gecontroleerd en moet tussen 30% en 70% zijn.
- De hoeveelheid kooldioxide (CO₂) wordt gemeten met een CO₂-meter en mag niet hoger zijn dan 1200 ppm.
- Bij temperaturen boven de 25 °C wordt er volgens onderstaande werkwijze rondom hitte gewerkt.
- Bij wijzigingen in het gebruik van een ruimte (zoals herindeling of groepswissel), controleren we of de ventilatievoorziening nog voldoende is voor het maximaal aantal personen.
- Roosters en ventielen worden gereinigd bij zichtbaar vuil.

* Luchten is het tijdelijk openen van ramen of deuren voor frisse lucht, terwijl ventileren zorgt voor een constante luchtstroom en luchtverversing in een ruimte.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Bij het luchten van een ruimte zorgen we ervoor dat dit minimaal 10 tot 15 minuten duurt.
- We passen ons ventilatiegedrag aan bij verschillende activiteiten.
- We zorgen voor een effectieve en goede schoonmaak om bij te dragen aan een gezond binnenmilieu.
- Zodra de luchtvochtigheid te hoog is, wordt er extra gelucht. Bij lage luchtvochtigheid letten we op het beperken van uitdrogende omstandigheden, zoals het beperken van overmatige ventilatie of verwarming.
- Gebruik alleen verf en lijm op waterbasis en doe dit buiten het bereik van kinderen. Als je het gebruikt lucht dan.
- Gebruik van chemicaliën met oplosmiddelen is niet toegestaan.
- Gebruik geen sterk geurende producten.
- Houd de ventilatieroosters vrij.
- Brand geen wierookstokjes, kaarsen, waxinelichtjes, olie, gel, etc.

Risico: Letsel door onjuist gebruik airconditioning

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De airconditioning bevindt zich op een hoogte waar kinderen er niet bij kunnen.
- Zet de airconditioning alleen aan als de temperatuur op de groep 25 °C of hoger is en als luchten niet toereikend is om de temperatuur te laten dalen.
- Schakel de airconditioning uit als de temperatuur op de groep 25 °C of lager is.
- Stel de airconditioning in op een maximaal temperatuurverschil van 5 graden ten opzichte van de buitentemperatuur om abrupte temperatuurveranderingen te voorkomen.
- De filters van de airconditioning worden maandelijks gereinigd of vervangen.
- De airconditioning wordt jaarlijks gecontroleerd. Dit wordt geregeld door de locatiemanager.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Plaats baby's niet te dicht bij de airconditioning. De locatie van wiegjes, speelplekken en rustzones wordt strategisch gekozen, zodat baby's niet rechtstreeks worden blootgesteld aan de luchtstroom.

Risico: Ziekte door besmettelijke ziekte van anderen

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Volg de instructies van KIDDI, via kiddi.rivm.nl, in geval van een ziekte-uitbraak.
- Zieke volwassenen en kinderen met besmettelijke ziektes blijven thuis. Twijfel je of de ziekte besmettelijk is? Neem dan contact op met de houder. Zij kan de (bedrijfs)arts of KIDDI-website raadplegen om de besmettelijkheid te beoordelen.
- Als het om meldingsplichtige ziektes gaat, meldt de houder het bij de GGD. De GGD adviseert maatregelen zoals het weren van het zieke kind, behandeling om verspreiding te voorkomen, informeren van ouders van andere kinderen, en voorzorgsmaatregelen zoals medicijnen of vaccinaties voor de overige kinderen. De houder zorgt ervoor dat er wordt gehandeld conform dit advies.
- Ouders melden de ziekte van hun kind bij de beroepskrachten.
- Ouders dienen hun kind(eren) zo spoedig mogelijk op te halen bij een (vermoedelijk) besmettelijke ziekte.
- Zieke volwassenen gaan zo snel mogelijk naar huis na overleg met de leidinggevende.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zieke kinderen krijgen hun eigen speelgoed, beker, bord en bestek van de beroepskrachten. De beroepskrachten reinigen deze voordat andere kinderen ze gebruiken.
- Wanneer zieke kinderen met verkleedkleden spelen, worden de kleden extra gewassen.
- Voorkom dat kinderen met een koortslip een ander kind knuffelen of een kusje geven.
- Zieke beroepskrachten reinigen hun persoonlijke spullen extra grondig.
- Als er een uitbraak van een infectieziekte is, worden ouders op de hoogte gesteld via een briefje op de deur en een bericht voor de desbetreffende groep in KOVnet.
- Maak zelf een inschatting of een ziek kind op de groep kan blijven of opgehaald dient te worden. Overleg daarna met de leidinggevende.

Extra informatie:

Ophalen zieke kinderen

- Ouders van zieke kinderen dienen hun kind op te halen als ze niet kunnen deelnemen aan het dagelijkse programma, zich duidelijk vervelend voelt (passief gedrag, extreem veel huilen), klaagt over pijn, of een temperatuur heeft boven de 38,5 graden.
- Het is altijd aan de organisatie om een keuze te maken of een kind te ziek is om deel te nemen aan de dag.

Meldplicht infectieziekten bij de GGD

- We zijn verplicht om de GGD op de hoogte te stellen van het optreden van een ongewoon hoog aantal zieken. Op deze manier kan de GGD in een vroeg stadium onderzoeken om welke ziekte het gaat en de ernst van de situatie beoordelen.
- Infectieziekten met meldplicht zijn:
  - Diarree: als meer dan een derde deel van de groep in één week klachten heeft.
  - Geelzucht: bij één geval.
  - Huiduitslag: (vlekjes) bij twee of meer gevallen binnen twee weken in dezelfde groep.
  - Schurft: bij drie gevallen in dezelfde groep
  - Andere aandoeningen van vermoedelijk infectieuze aard: denk hierbij aan meerdere gevallen van bijvoorbeeld longontsteking of hersenvliesontsteking in korte tijd.
- Bij twijfel, neem contact op met de afdeling Infectieziekten van de GGD: 020-555 5337.

Calamiteiten

Bel 112 als:

- Een kind het plotseling benauwd krijgt.
- Een kind bewusteloos raakt of niet meer op aanspreken reageert.

Bel de huisarts als:

- Een kind plotselinge hoge koorts krijgt.

Risico: Ziekte door onjuiste hoest- en nieshygiëne

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Hoest of nies niet in de richting van een ander.
- Hoesten of niezen doen we in onze elleboogholte of in een papieren zakdoek.

- Leer de kinderen hun hoofd weg te draaien of te buigen bij hoesten of niezen. Stimuleer het hoesten en niezen in de elleboogholte.
- Na hoesten, niezen of neus afvegen wassen we onze handen grondig.
- Gebruik papieren zakdoekjes om de neus te snuiten en gooi deze direct na gebruik weg. Gebruik nooit zakdoeken van stof.
- Zie je snot bij kinderen probeer dit dan zo snel mogelijk af te vegen of laat een kind dit zelf doen als het kind hiertoe bekwaam is.
- De beroepskrachten leren kinderen deze afspraken ook te volgen.

Risico: Ziekte door slechte luchtkwaliteit vanwege sigarettenrook

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Het is verboden om binnen of buiten op ons terrein te roken. Dit geldt voor alle beroepskrachten, ouders en bezoekers.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Voorafgaand aan het buitenspelen wordt altijd eerst de speelplaats gecontroleerd op sigarettenpeuken.
- Beroepskrachten die roken doen dit enkel in hun pauze, buiten het terrein en buiten zicht van ouders en kinderen. Bij terugkomst worden handen en gezicht grondig gewassen en adem opgefrist met kauwgom of een pepermintje.

Risico: Ziekte door gebruik van een vieze thermometer

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- We maken gebruik van rectale thermometers.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Na het gebruik van een rectale thermometer wordt deze altijd direct gereinigd door de thermometer af te spoelen onder warm stromend water. Vervolgens wordt de thermometer gedesinfecteerd met een alcohol- of desinfecterend middel dat is goedgekeurd door CTGB. Hierna wordt de thermometer opnieuw afgespoeld onder stromend water, om de resten van het desinfectiemiddel te verwijderen.

Risico: Ziekte door gebruik vieze zalf/crème uit een pot

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Er zijn spatels en handschoenen beschikbaar voor gebruik bij de commode.
- De spatels en handschoenen worden buiten het bereik van de kinderen bewaard of er wordt direct toezicht op gehouden.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Was eerst de handen voordat zalf of crème wordt aangebracht.
- Gebruik een spatel of handschoenen bij het aanbrengen van crème of zalf.
- Zorg dat de spatel of handschoen na contact met het kind niet meer in aanraking komt met de pot zalf/crème.

Risico: Ziekte door medicijnvergiftiging ten gevolge van verkeerde medicatie, verkeerd toedienen en verlopen medicatie

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Medicijnen worden opgeborgen buiten het bereik van kinderen, in originele verpakking met bijsluiters en volgens voorschriften. Kijk in de bijsluiters of het medicijn in de koelkast bewaard moet worden.
- Ouders tekenen een toestemmingsformulier voor medicatietoediening, dat in het dossier wordt bewaard.
- Gebruik de afvinklijst medicatie om dubbele toediening te voorkomen.
- Controleer de houdbaarheidsdatum van het medicijn voor toediening.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Accepteer alleen medicatie op naam van het kind, in de originele verpakking met bijsluiters.
- Lees het toestemmingsformulier zorgvuldig door, voordat je het medicijn geeft zodat je de eventuele uitleg van ouders begrijpt. Bij twijfel neem je contact op met de ouder.

- Controleer de houdbaarheidsdatum bij het aannemen van de medicatie.
- Lees de bijsluiter voordat je het medicijn geeft.
- We geven geen paracetamol.
- Er worden alleen medicijnen verstrekt die al eerder thuis zijn verstrekt.
- Noteer allergieën in het kinddossier.
- Medisch handelen waarvoor wij niet bevoegd zijn wordt uitbesteed aan deskundigen zoals thuiszorg

Risico: Ziekte door onhygiënische verschoning

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Gooi vuile luiers direct in de luieremmer.
- Reinig het verschoonkussen na elke verschoning met water en schoonmaakmiddel.
- Maak de spuitfles met schoonmaakmiddel aan het eind van de dag leeg en vul deze 's ochtends weer.
- Desinfecteer het verschoonkussen na vervuiling met bloed, (bloederige) diarree of braaksel, nadat er eerst is schoongemaakt met water en schoonmaakmiddel.
- Geef het door aan de leidinggevende wanneer het verschoonkussen beschadigd is, zodat deze vervangen kan worden.
- Was je handen na iedere verschoonbeurt.
- Medewerkers die (gel)nagellak dragen, dragen tijdens het verschonen handschoenen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Om kruisbesmetting te voorkomen, worden handen na een verschoning nooit gewassen in de keuken. Handen wassen na een verschoning gebeurt altijd gescheiden van de voedselbereidingsplek.
- Als je (gel)nagellak draagt, draag je tijdens het verschonen handschoenen.

Desinfecteren

- Desinfecteer je handen alleen na schoonmaken.
- Gebruik desinfectiemiddel toegelaten door CTGB bij bloed of lichaamsvloeistoffen met zichtbare bloedsporen.
- Volg de gebruiksaanwijzing van het desinfectiemiddel op en laat het drogen aan de lucht.
- Draag nitril of latex handschoenen en was de handen na afloop met water en zeep.

Risico: Ziekte door onhygiënische vloer

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- We hebben gekozen voor een vloer die makkelijk te reinigen is.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Reinig de vloer structureel zoals beschreven in het schoonmaakschema.
- Reinig de vloer incidenteel als hij vies is met water en eventueel schoonmaakmiddel.
- Beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers dragen binnen sluffen of binnenschoenen. Er wordt niet met buitenschoenen binnen gelopen.
- Ouders of bezoekers worden gevraagd om de schoenen uit te trekken, of overschoenen om de schoenen te dragen.

Risico: Ziekte door onhygiënische toiletgang

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zorg ervoor dat de kinderen geen speelgoed meenemen naar het toilet.
- Zorg ervoor dat de kinderen hun handen wassen na het gebruik van het toilet.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Als het toilet vies is, maak het schoon of vraag een collega om dit te doen.
- Kinderen mogen niet in de volwassenen-sanitaire ruimte komen. Deze deur blijft altijd gesloten. Als het kind toch de toiletruimte betreedt, wordt het hierop aangesproken. Na contact met de prullenbak of het toilet, worden de handen van het kind gewassen.
- We zorgen ervoor dat kinderen hun handen wassen met water en zeep na het toiletbezoek.

Risico: Ziekte door onhygiënische luieremmer

Maatregelen om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zorg ervoor dat kinderen de luieremmer niet aanraken.
- Zorg ervoor dat de luieremmer in het zicht staat, zodat er direct ingegrepen kan worden als kinderen de luieremmer toch aanraken.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Als kinderen toch de luieremmer hebben aangeraakt, moeten hun handen worden schoongemaakt met water en zeep, of moeten ze hun handen wassen volgens de hygiëne instructies.
- Maak gebruik van een plastic vuilniszak in de luieremmer om verspreiding van bacteriën te voorkomen.
- Leeg de luieremmer aan het eind van de dag, of zodra deze vol raakt.
- Maak de luieremmer wekelijks schoon (of direct bij zichtbaar vuil) met warm water en allesreiniger.

Risico: Ziekte door onhygiënisch textiel

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kleding en bed/linnengoed met bloed worden op 60°C gewassen.
- We wassen verkleedkleding om de drie weken of bij zichtbaar vuil.
- Spoel de vaatdoek na gebruik uit met heet, stromend water.
- Bij zichtbare verontreiniging, na vuile klusjes, en minimaal elke dagdeel, gebruiken we een schone vaatdoek.
- Gebruik voor ieder kind schoon en kindgebonden beddengoed. Is een kind de hele week op de opvang aanwezig, dan mag hetzelfde beddengoed voor dat kind worden gebruikt. Komt het kind slechts op enkele dagen, vervang het beddengoed dan dagelijks.
- Was het beddengoed bij zichtbare vervuiling en in ieder geval minimaal één keer per week.
- Gebruik bij het wassen van beddengoed altijd een wasprogramma van 60 graden.

Risico: Ziekte door contact met bloed, pus en wondvocht

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Algemene afspraken:

- Draag wegwerphandschoenen bij het aanraken of opruimen van bloed.
- Gooi de handschoenen na gebruik direct weg en was de handen met water en zeep.
- Was textiel met bloed op 60 °C.
- Als er bloed gemorst is, dep het bloed weg met papier, schoon water en allesreiniger.
- Droog het oppervlak en desinfecteer met alcohol.
- Laat het oppervlak aan de lucht drogen.
- Bij bijtincidenten waarbij bloed vrijkomt, bel je de ouder(s) en verwijst je hen naar de huisarts.

Wondverzorging:

- Dep pus/wondvocht voordat het gaat lekken. Dep bijvoorbeeld met een wattenstaafje.
- Dek wondjes af met een waterafstotende pleister.
- Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus of wondvocht moeten direct worden gereinigd met een reinigingsmiddel.
- Desinfecteer alleen als er éérs is schoongemaakt. Desinfecterende middelen werken onvoldoende als het oppervlak nog vuil is.
- Was je handen voor wondverzorging, na wondverzorging en na aanraking van pus of wondvocht.

Risico: Voedselvergiftiging

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Algemeen

- Controleer bij ontvangst en gebruik van producten altijd de THT (Tenminste Houdbaar Tot), TGT (Te Gebruiken Tot) en interne verbruiksdatum (IVD) bij bereiden.
- Gebruik het FIFO (First In First Out) systeem: producten die het langst staan worden als eerst gebruikt.
- Er wordt geen eten bewaard. Aan het eind van de dag wordt al het eten weggegooid.
- Heb je de keuken gebruikt? Laat hem dan weer schoon achter.

- Controleer ten minste twee keer per jaar de voedselthermometer. Merk je bij de controle of tussendoor dat hij stuk is geef het dan door aan de locatiemanager.
- Gebruik alleen schoon keukenmateriaal.

Voedselbereiding

- Was je handen voordat je het voedsel aanraakt.
- Haal de producten zo kort mogelijk van tevoren uit de koeling.
- Gebruik schoon keukengerei en bereid het voedsel in een schone omgeving.
- Controleer de houdbaarheidsdatum en schrijf de datum van openen op het product als je het opent.
- Gebruik een schone vork voor kaas of vlees en schoon bestek voor zoet beleg.
- Was groenten goed, vooral als ze rauw in salades worden verwerkt.
- Was fruit voor fruithapjes voor het schillen en snijden en behandel versbereide fruithapjes als gekoelde producten.
- Maak het werkoppervlak schoon voordat je begint met het bereiden van voedsel.
- Was fruit en groente voordat je het schilt of snijdt en dek gesneden fruit af.
- Ventileer tijdens het koken door een deur of raam open te zetten.
- Scheid rauw en bereid voedsel goed van elkaar.
- Bewaar etensresten afgesloten en ruim dagelijks verouderde voedselresten op.
- Dek warme producten af en plaats de daarvoor bestemde producten in de koeling.

Ontdooien

- Ontdooi diepvriesproducten altijd in de koelkast. Dit duurt langer, maar de buitenzijde bereikt op deze manier nooit een hogere temperatuur dan 7°C.
- Vries ontdooide producten niet opnieuw in. Deze bevatten veel micro-organismen die snel groeien in ontdooide producten.
- Bewaar ontdooide producten in de koelkast bij een temperatuur van tussen de 4°C en 7°C en gebruik ze dezelfde dag.
- Plak een sticker met de datum op een ontdooid product dat niet direct wordt gebruikt en gooi deze producten aan het einde van de dag weg.

Stomen in de babyvoeding stomer

- Snijd de groenten in gelijkmatige stukken, zodat ze allemaal in dezelfde tijd gaar worden. Ongelijkmatige stukken kunnen leiden tot ongelijkmatige verhitting en verhoogd risico op bacteriën.
- Verhit het eten tot een kerntemperatuur van minimaal 75 °C om zeker te zijn dat alle micro-organismen zijn gedood.

Afkoelen en bewaren van een warme maaltijd

- Laat de gestoomde groenten op het aanrecht afkoelen.
- Laat de gestoomde groenten niet langer dan 2 uur buiten de koeling staan.
- Gestoomde groenten die overblijven worden weggegooid.

Gebruik koelkast en vriezer

- Houd de temperatuur van de koelkast lager dan 7 °C. Dit is bij voorkeur 4 °C.
- Houd de temperatuur van de vriezer lager dan -18°C.
- Controleer dagelijks de temperatuur van de koelkast en vriezer. Pas de temperatuur aan als deze te hoog of te laag is.
- Zorg dat alle producten voorzien zijn van een houdbaarheidsdatum.
- Geopende producten worden voorzien van een sticker met openingsdatum en nieuwe producten worden achteraan geplaatst.
- Zet de koelkast en vriezer niet te vol en houd verpakkingen goed gesloten.
- Ruim dagelijks verouderde voedselresten op en maak de koelkast wekelijks schoon.
- Controleer wekelijks of bovenstaande punten worden nageleefd.

Inkopen en ontvangen voedingsmiddelen

- Controleer de houdbaarheidsdatum en verpakkingen van nieuwe artikelen.
- Berg nieuwe artikelen meteen op.
- Zorg dat alle producten een houdbaarheidsdatum hebben en bewaar nieuwe producten achteraan.
- Sluit verpakkingen goed af en houd etenswaren en schoonmaakmiddelen apart.

- Zet gekoelde traktaties direct in de koelkast.

Serveren van de maaltijd

- Was de handen en laat de kinderen dit ook doen.
- Ieder kind heeft een eigen bord, beker en bestek op een schone tafel.
- Controleer de houdbaarheidsdatum van de producten.
- Zet alle producten op tafel in niet te grote porties.
- Gebruik voor smeerbaar beleg een schoon mes.
- Controleer de temperatuur van de warme maaltijd, voordat het wordt geserveerd.
- Verpakkingen worden voorzien van een openingsdatum.
- Thee wordt in de keuken gemaakt en hoog weggezet, totdat het afgekoeld is.
- Breng borden, bestek en bekertjes direct na gebruik naar de keuken zodat ze schoon gemaakt kunnen worden.
- Producten die langer dan 2 uur uit de koelkast zijn mogen niet meer worden gegeten/gedronken. Voor zuivel geldt dat het na een half uur niet meer gegeten/gedronken mag worden.
- Kinderen drinken geen hete dranken (lauw mag wel).
- Na het eten maken de kinderen hun gezicht schoon met een washand. Help de kinderen die dit nog niet zelfstandig kunnen.

Opruimen en afwassen

- Ruim na het eten de tafel af.
- Producten die korter dan een half uur buiten de koelkast hebben gestaan mogen worden teruggeplaatst, na een half uur niet meer. De producten moeten dan worden weggegooid.
- Gooi brood weg dat onverpakt heeft gestaan.
- Bewaar eten en drinken dat gekoeld moet worden in de koelkast en gooi restjes weg.
- Spoel etensresten van borden en keukenmateriaal af met handwarm water.
- Vul de vaatwasser na elke maaltijd en spaar geen afwas op in de gootsteen.

Risico: Voedselvergiftiging door niet juist bereiden van poeder- of moedermelk

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

Poedermelk

- Aangelengde zuigelingenvoeding wordt niet aangeboden aan de kinderen.
- Ouders kunnen afgemeten hoeveelheden poedermelk aanleveren met labels van de naam van het kind en datum van de dag.
- Flesvoeding wordt klaargemaakt op een aparte plek van de verschoonplek.
- Voor verschoonhandelingen/handen wassen en het bereiden van zuigelingenvoeding worden aparte kranen gebruikt.
- Laat flesvoeding tijdens het voeden niet langer dan één uur buiten de koeling staan en gooi restjes weg.
- Gebruik poedervormige zuigelingenvoeding niet langer dan één maand na opening.
- Flesvoeding wordt niet in de koelkastdeur bewaard vanwege temperatuurschommelingen.
- Na het opwarmen wordt de fles goed geschud en wordt de temperatuur gecontroleerd op de binnenkant van de pols.

Accepteren/aanleveren afgekolfde moedermelk

- Ouders krijgen instructies over de behandeling van afgekolfde moedermelk.
- Gekolfde moedermelk moet koel vervoerd worden met een koeltas of koelbox.
- Afgekolfde moedermelk moet binnen 24 uur aan een kind worden gegeven, of binnen 48 uur worden ingevroren.
- Moedermelk moet gelabeld worden met de voor- en achternaam van het kind en datum van afkolfen.
- Bij ingevroren moedermelk: vermeld datum van invriezen en datum van ontdooien.
- Moedermelk mag maximaal twee weken in een gewone vriezer worden bewaard en drie maanden bij -18 °C.

Moedermelk

- Bewaar moedermelk direct in de koelkast onder 4°C.
- Gebruik meegebrachte moedermelk op dezelfde dag en gooi overgebleven melk weg.
- Opgewarmde moedermelk mag niet opnieuw worden opgewarmd.

- Bewaar ingevroren moedermelk maximaal 3 maanden in de vriezer en ontdooi het in de koelkast of onder stromend lauwwarm water.
- Noteer de naam, datum en het tijdstip van ontdooien als de melk 's nachts wordt bewaard.
- Gebruik eenmaal ontdooide moedermelk binnen 24 uur en vries het niet opnieuw in.
- Verwarm moedermelk bij voorkeur in een magnetron of met behulp van een flessenwarmer.

Flessen

- Gebruik flessen die gemakkelijk schoon te maken zijn.
- Geef elk kind een eigen flessenspeen.
- Gebruik bij voorkeur flessen en spenen die geschikt zijn voor de vaatwasser of kunnen worden uitgekookt. Vermijd moeilijk te reinigen materialen zoals natuurrubber, tenzij hierover specifieke hygiënische afspraken zijn gemaakt met ouders.
- Spoel flessen en spenen na elke voeding eerst af met koud water.
- Reinig flessen van kinderen tot 6 maanden met afwasmiddel en heet water met een speciale afwasborstel (daarna naspoelen).
- Bewaar schone flessen en spenen ondersteboven op een schone, droge doek of flessenrek.
- We vervangen de spenen van de flessen ten minste om de 3 maanden.

Risico: Uitbraak hoofdluis

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen bij wie hoofdluis wordt ontdekt moeten zo snel mogelijk worden opgehaald.
- Kinderen die behandeld zijn voor hoofdluis zijn welkom bij Kinderdagverblijf 't Sproetje.
- Ouders worden op de hoogte gesteld van een uitbraak van hoofdluis een briefje op de deur en een bericht voor de desbetreffende groep in KOVnet. Zo worden ouders ook geïnformeerd over de beste handelwijze.

Risico: Ziekte door ongedierte

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Houd de locatie schoon door dagelijks schoon te maken, inclusief vloeren, tafels en speelgoed.
- Berg voedsel goed op door het in luchtdichte containers te sluiten en in gesloten kasten te bewaren.
- Verwijder afval regelmatig door de prullenbakken dagelijks te legen en ervoor te zorgen dat ze goed afgesloten zijn.
- Sluit openingen door kieren en gaten te dichten waar ongedierte doorheen kan komen.
- Ventileer goed om vocht en schimmel te voorkomen.
- Controleer regelmatig op tekenen van ongedierte.
- Gebruik horren voor ramen en deursluiters om ongedierte buiten te houden als het 'insectentijd' is.
- Schakel professionals in bij een plaag door contact op te nemen met een professionele ongediertebestrijder. Ga niet zelf aan de slag.

Risico: Kind raakt gewond, omdat het alleen naar buiten gaat

- De voordeur en het toegangshek blijven altijd gesloten. Alleen tijdens het buitenspelen kan de voordeur openstaan. Er is dan te allen tijde een beroepskracht buiten.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kinderen gaan nooit alleen naar buiten.
- Als een ouder een kind komt ophalen, is de ouder verantwoordelijk voor zijn/haar kind. Ouders worden gevraagd om oplettend te zijn wat betreft andere kinderen.
- Kinderen zijn nooit alleen in de hal. De hal is dan ook geen speelplek.
- De buitendeur is altijd dicht als de kinderen in de hal zijn.
- Kinderen spelen niet bij en met de deuren.

Risico: Zonnesteek, onwel of verbranding door spelen in de zon en/of hitte

- We creëren voldoende schaduwplekken door het gebruik maken van parasols en een schaduwdoek.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Ouders worden gevraagd hun kind thuis al in te smeren op zomerse dagen.

- Buitenspelen en buitenactiviteiten vinden waar mogelijk plaats in de schaduw.
- Bij warm weer doen we geen activiteiten met de kinderen die veel inspanning vragen.
- Houd de warmte buiten:
  - Laat de verlichting en andere warmtebronnen zoveel mogelijk uit.
  - Doe waar mogelijk 's ochtends vroeg de zonneschermen of rolgordijnen naar beneden.
  - Lucht 's ochtends vroeg en aan het einde van de dag.
- Koel de binnenruimtes af:
  - Zet alle ventilatieroosters open en zorg voor dwarsventilatie.
  - Maak gebruik van airco's en ventilatoren.
- Voorkom dorst en uitdroging:
  - Bied continu vocht aan (water, thee), minimaal 1x per uur.
  - Bied baby's de gelegenheid om naast hun flessen extra water te drinken.
- Bescherm tegen de zon:
  - Smeer het kind een halfuur voordat het naar buiten gaat in met een zonnebrandcrème met beschermingsfactor SPF 30 of hoger. Herhaal het insmeren elke twee uur of vaker bij sterke transpiratie of na waterspelletjes en afdrogen. Smeer gevoelige zones zoals neus, oren, nek, voeten extra in. Insmeren kan ook in overleg met ouders. Bijvoorbeeld door ouders te vragen 's ochtends de kinderen voor het brengen al in te smeren. Dit is naar inzicht van jou als beroepskracht en gebeurt in collegiaal overleg.
  - Houd kinderen tussen 12:00 en 15:00 uur zoveel mogelijk uit de zon.
  - De kinderen blijven tussen 13.00 uur en 14.00 uur in ieder geval binnen. Bij extreem felle zon blijven de kinderen ook tussen 14.00 uur en 15.00 uur binnen.
  - Kinderen jonger dan 1 jaar worden helemaal uit de directe zon gehouden.
  - Laat kinderen niet te lang in zwemkleding lopen. Trek de kinderen op tijd een broek en T-shirtje aan.
  - Gebruik een petje of zonnehoed om het hoofd en het gezicht te beschermen. Vraag ouders om een hoedje of petje mee te geven.
- Koel af door waterpret (altijd onder toezicht van ten minste één volwassene).
- Zorg voor extra hygiëne door dagelijkse schoonmaak van sanitaire ruimtes en keuken.
- Let erop dat de temperatuur in een kinderwagen op warme dagen flink kan oplopen. Laat om deze reden altijd de kap open, plaats de kinderwagen in de schaduw en gebruik een enkel een parasol om de Uv-straling te weren. De baby dient ook in de kinderwagen onder de parasol ingesmeerd te worden met zonnebrand.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Een zonnesteek kan zich uiten in de volgende symptomen:
  - Hoofdpijn
  - Misselijkheid en/of braken
  - Duizeligheid
  - Spierkrampen
  - Snelle hartslag
  - Verwardheid of prikkelbaarheid
  - Rode en droge huid
  - Hoge lichaamstemperatuur
- Als je vermoedt dat een kind een zonnesteek heeft, volg dan deze stappen:
  - Breng het kind naar een koele, schaduwrijke omgeving.
  - Verwijder overtollige kleding en koel het lichaam af met natte doeken of een natte handdoek op het hoofd en de nek.
  - Geef het kind water om te drinken.
  - Bel indien nodig medische hulp.

Risico: Ziekte door vies speelmateriaal

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Reinig het speelmateriaal volgens het schoonmaakrooster
- Speelmateriaal dat zichtbaar vies is schoonmaken.

- Zit er bloed, (bloederige) diarree of braaksel op het speelmateriaal? Desinfecteer het dan.
- Houdt het speelmateriaal van binnen en buiten gescheiden.
- Zit er bloed, (bloederige) diarree of braaksel op het speelmateriaal? Desinfecteer het dan. Draag hierbij handschoenen (dit staat beschreven bij het risico 'ziekte door slechte handhygiëne').
- Speelmateriaal en knuffels worden niet meegenomen naar het toilet.
- Er wordt alleen stoffen speelgoed en knuffels aangeschaft die op minimaal 40°C gewassen kunnen worden

Afspraken met de kinderen:

- Binnenspeelgoed is voor binnen, buitenspeelgoed is voor buiten.
- Speelgoed en knuffels gaan niet mee naar de wc.

7.1. Onze visie op kleine risico's

Kinderen begrijpen al op jonge leeftijd dat bepaalde dingen wel of niet mogen. Vanaf een leeftijd van ongeveer twee jaar kunnen kinderen echter ook leren omgaan met kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken beter begrijpen. Op deze leeftijd kunnen afspraken worden gemaakt om risico's tijdens speelsituaties of activiteiten te beperken. Denk bijvoorbeeld aan regels over het omgaan met speelgoed, gereedschap of hygiëne, zoals handen wassen, niezen in de elleboog en niet spelen met de afvallemmer.

Leren omgaan met risico's is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat risicovol spelen kinderen helpt risico's beter in te schatten en cognitieve vaardigheden te ontwikkelen om in de toekomst juiste afwegingen te maken. Het nemen van kleine risico's stimuleert motorische vaardigheden, zoals balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn, en heeft een positieve invloed op hun fysieke en mentale gezondheid. Bovendien vergroot het hun zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen van kinderen. Ze leren uitdagingen zien als iets positiefs in plaats van iets om te vermijden.

Bij Kinderdagverblijf 't Sproetje vinden we het belangrijk dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in een uitdagende en veilige omgeving. Dit betekent dat we kinderen beschermen tegen grote risico's, maar hen ook de ruimte geven om te leren van kleine uitdagingen, zoals een val of schaafwond. Ontwikkeling ontstaat door ontdekken en uitproberen, en daarbij horen soms kleine risico's. Zonder vallen leer je niet fietsen, zonder mes leer je geen boterham smeren en zonder schaar leer je niet knippen. Onder deskundige begeleiding zorgen we ervoor dat deze risico's beperkt en acceptabel blijven, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en sterker in het leven staan.

Risico's waarbij EHBO is vereist

Als er zich risico's voordoen waarbij EHBO is vereist, handel dan als volgt:
Laat het kind beoordelen door een medewerker met een EHBO-certificaat om verdere stappen te bepalen.

Afhankelijk van de aard van de verwonding kan er gekozen worden voor **zelfbehandeling** (bij kleine verwondingen), het raadplegen van **een huisarts** voor advies (bij twijfel), of direct **bellen naar 112**.

Risico: Vinger tussen de deur

- Onze kinderopvang heeft veiligheidsstrips op deuren die toegankelijk zijn voor kinderen. Deze strips zitten op minimaal 1.20m hoogte en voorkomen ernstig vingerletsel.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Controleer elke dag of de veiligheidsstrips op deuren goed vastzitten.
- Zet deuren die open moeten blijven vast met een wig.
- Meld beschadigingen aan de veiligheidstrips bij de leidinggevende, zodat deze vervangen kan worden.

Afspraken met de kinderen:

- We spelen niet met en bij deuren.

Risico: Letsel door vallen en uitglijden

- Uitglijden is een klein risico bij onze kinderopvang. Vallen en opstaan hoort bij het opgroeien.
- We zorgen voor een open speelruimte zonder obstakels om struikelen of uitglijden te voorkomen.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De beroepskrachten herinneren kinderen aan de vier onderstaande afspraken.
- Speelkleden worden zo neergelegd dat ze geen hinder vormen in het looppad.
- Rondslingerend afval wordt direct verwijderd om struikelgevaar te voorkomen.
- Is de vloer nat? Droog hem dan direct om uitglijden te voorkomen. Bij gemorst water doe je dit met een doek, bij dweilen met een droge dweil. Laat kinderen niet op de natte vloer, of door de natte plas binnen lopen.
- Kinderen met visuele of motorische problemen worden extra in de gaten gehouden om botsingen en struikelen te voorkomen.
- Als het donker is doe dan het licht aan zodat iedereen kan zien waar hij of zij loopt. Zie je een kapotte lamp? Geef dit dan door aan de leidinggevende of vervang de lamp zelf.
- We hebben met de kinderen afgesproken dat ze hun speelgoed opruimen als ze er klaar mee zijn. Hier herinneren wij ze aan. Verder houden we ons aan de vaste opruimmomenten. We ruimen dan samen met de kinderen op. Ligger er tijdens het vrij spel veel spullen los op de grond? Ruim dan even tussendoor op. Zorg dat er altijd voldoende loopruimte is voor de kinderen, je collega's en jezelf.

Afspraken met de kinderen:

- Binnen lopen we (en rennen we niet). Rennen doen we buiten.
- Door water kan de grond glad zijn: pas op!
- We klimmen niet op de kasten.
- Tafels zijn om aan te zitten, niet om op te zitten.

Risico: Verwonding door (kapot) speelgoed

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Kapot en beschadigd speelgoed en/of speelgoed met scherpe randen wordt vervangen of gerepareerd.
- Kies bij de aanschaf van nieuw speelgoed voor gelijmd speelgoed met verzonken schroeven.

Afspraken met de kinderen:

- Is speelgoed stuk? Zeg het even tegen de beroepskracht.
- We gooien niet met speelmaterialen. Als het tegen iemand aankomt doet dat pijn.

Risico: Letsel door vallen uit de kinderstoel en/of eettafelbank

- Kinderstoelen en de eettafelbanken zijn aangeschaft bij gecertificeerde bedrijven door de NVWA. De kinderstoelen hebben een veilige sluiting, waardoor de kans op ongevallen klein is.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Plaats het kind goed in de kinderstoel met beide benen aan weerszijden van de kruisband.
- Zorg voor voldoende ruimte tussen de kinderstoel en de tafel om te voorkomen dat het kind zich afzet tegen de tafel.
- Gebruik een tuigje voor beweeglijke baby's en dreumesen.
- Begeleid het kind bij het in- en uitstappen van de stoel.

Afspraken met de kinderen:

- Op de bank/in de stoel zitten wij op onze billen met onze benen onder de tafel.

Risico: Ongeluk door niet juist gebruik meubels

- Kinderen kunnen per ongeluk tegen meubels stoten, erop klimmen, of zich op andere manieren licht verwonden. Dit is bijna niet te voorkomen.
- Kasten worden stabiel gemaakt of zijn verankerd.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Beroepskrachten letten op gebreken en melden deze aan de leidinggevende.
- Elk kwartaal wordt het meubilair grondig gecontroleerd op gebreken.

Afspraken met de kinderen:

- Binnen lopen we.
- We klimmen niet op meubels.
- Als we klaar zijn met spelen, ruimen we het speelgoed op.

Risico: Vallen uit wippen

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Gebruik de wippen zo minimaal mogelijk en hooguit 20 minuten per keer.
- Kinderen die zelfstandig rechtop kunnen zitten - meestal rond 6-8 maanden - mogen niet meer in een wippen worden geplaatst.
- Kinderen in een wippen moeten worden vastgezet met een tuigje.
- De wippen staan altijd op de grond.
- De wippen worden niet verplaatst als er een kind in zit.

Risico: Vallen, botsen of struikelen in de buitenruimte

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Tijdens het buitenspelen is er altijd ten minste één beroepskracht buiten bij de kinderen. Stem met je collega af wie wat doet als één van jullie een kind helpt met naar het toilet gaan of binnen iets moet pakken.
- Controleer of de buitenruimte veilig en schoon is voordat je er met de kinderen gaat spelen.
- Ruim in de herfst de bladeren (met de kinderen) op.
- Beroepskrachten houden direct toezicht op de baby's, zodat ze kunnen ingrijpen voordat een dreumes of peuter tegen ze aanloopt.
- Kleed kinderen passend aan afhankelijk van de weersomstandigheden (zie ook de volgende risico's: ongeval vrieskou en zonnesteek, onwel of verbranding door spelen in de zon en/of hitte).
- Let extra op als het heeft geregend.
- Bied rustig en druk spel gescheiden aan.

Afspraken met de kinderen:

- We zijn voorzichtig met baby's.

Risico: Ongeluk door spelen met de bal of fietsen

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- De beroepskrachten houden toezicht en helpen kinderen zo nodig herinneren aan de afspraken.

Afspraken met de kinderen:

- Fietsen en balspelletjes doen wij alleen op aangewezen plekken.
- We fietsen niet in de buurt van speeltoestellen.
- Kijk uit voor andere kinderen.

Risico: Ongeluk bij speeltoestel buiten

- Wij hebben meerdere speeltoestellen op ons buitenterrein: een tunnel en een buitenkeukentje.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Controleer de speeltoestellen op gebreken, voordat de kinderen er op/ermee spelen
- Laat de speeltoestellen elke vijf jaar keuren door een professional.
- De beroepskrachten houden toezicht en helpen kinderen zo nodig herinneren aan de afspraken.

Afspraken met de kinderen:

- We gebruiken het speeltoestel op de manier zoals het bedoeld is.
- We spelen niet met speelmateriaal (zoals fietsen) bij het speeltoestel.
- We fietsen niet op de berg.

Risico: Dierenbeet door huisdieren, dieren op de kinderboerderij of dieren in de buurt

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Zorg voor begeleiding bij bezoek aan dieren.
- Houd toezicht op de kinderen bij dieren.
- Voer dieren voorzichtig en onder toezicht.
- We komen niet in de koeienstal als het hek dicht is.

Afspraken met de kinderen:

- We vragen het aan de beroepskracht voordat we een dier aaien of voeren.
- We letten goed op het of het dier het zelf leuk vindt om geaaid/gevoerd te worden.

Overige kleine risico's

Als de volgende risico's zich voor doen, handel dan als volgt:

Bij een ziekte-uitbraak worden de instructies van de KIDDI-website gevolgd, via kiddi.rivm.nl. Er wordt eventueel overlegd met de locatiemanager.

Risico: Ziekte door vies zand in de zandbak

We hebben een hoes om de zandbak af te dekken.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Vernieuw het zand minimaal jaarlijks.
- Controleer het zand voor het spelen en maak het indien nodig schoon.
- Verwijder uitwerpselen van honden of katten met ruim zand eromheen.
- Verschoon al het zand als er uitwerpselen in liggen die mogelijk langer dan drie weken in de zandbak hebben gelegen.
- Kinderen mogen niet eten of drinken in de zandbak.
- Veeg zand goed af van de kleding.
- Kinderen moeten hun handen wassen na het spelen in de zandbak.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Bij een ziekte-uitbraak worden de instructies van de KIDDI-website gevolgd. Er wordt eventueel overlegd met de leidinggevende.

Afspraken met de kinderen:

- Er wordt niet gegeten of gedronken in de zandbak.
- Veeg zand goed af van de kleding.
- Was altijd de handen na het spelen in de zandbak.

Risico: Ziekte door buiten eten

We zorgen voor een schone en veilige omgeving tijdens het buiten eten.

Afspraken om het te voorkomen of het risico in te perken:

- Controleer vooraf of de picknicktafels, zitplaatsen en de directe omgeving schoon zijn voordat er gegeten wordt.
- Gebruik placemats of borden om direct contact met de ondergrond te voorkomen.
- Er wordt buiten geen zoet beleg aangeboden om aantrekking van insecten te voorkomen.
- Dek eten en drinken af wanneer het niet direct wordt genuttigd, om insecten en vuil te vermijden.
- Zorg dat er geen afval achterblijft door direct na het eten op te ruimen.
- Laat kinderen voor en na het eten hun handen wassen.

Handelswijze als het risico zich toch voor doet:

- Bij een ziekte-uitbraak worden de instructies van de KIDDI-website gevolgd. Er wordt eventueel overlegd met de leidinggevende.

Afspraken met de kinderen:

- Was altijd je handen vóór en na het eten.
- Eet en drink alleen van je eigen bord of beker.
- Zorg dat afval in de prullenbak wordt gegooid.
- Eten dat op de grond is gevallen eten we niet meer op en gooien we weg.
- Als er insecten op het eten afkomen, blijven we rustig.

